

شبکه‌های کامپیوتری ۲

درس دوم:

لایه کاربرد (Application Layer)

رئوس مطالب:

اصول برنامه‌های کاربردی شبکه

وب : پروتکل HTTP

انتقال فایل: FTP

پست الکترونیکی: SMTP

سرویس دایرکتوری اینترنت: DNS

برنامه‌های کاربردی P2P

برنامه نویسی سوکت با TCP و UDP

لایه کاربرد (Application Layer)

- طبق مدل TCP/IP بالاترین لایه، لایه کاربرد است.

- برنامه های کاربردی دو دسته اند: برنامه های کاربردی عمومی-برنامه های کاربردی اختصاصی

-ایمیل، وب، اشتراک گذاری فایل، اشتراک گذاری ویدیو، ارتباط در بستروب و شبکه های اجتماعی

- برای ارایه هر سرویسی به کاربران، تبادل داده توسط لایه کاربرد با یک سیستم انتهایی (میزبان) انجام می شود.

- برای ارایه سرویس لایه کاربرد تبادل داده بین دو سیستم انتهایی (میزبان) را انجام می دهد.

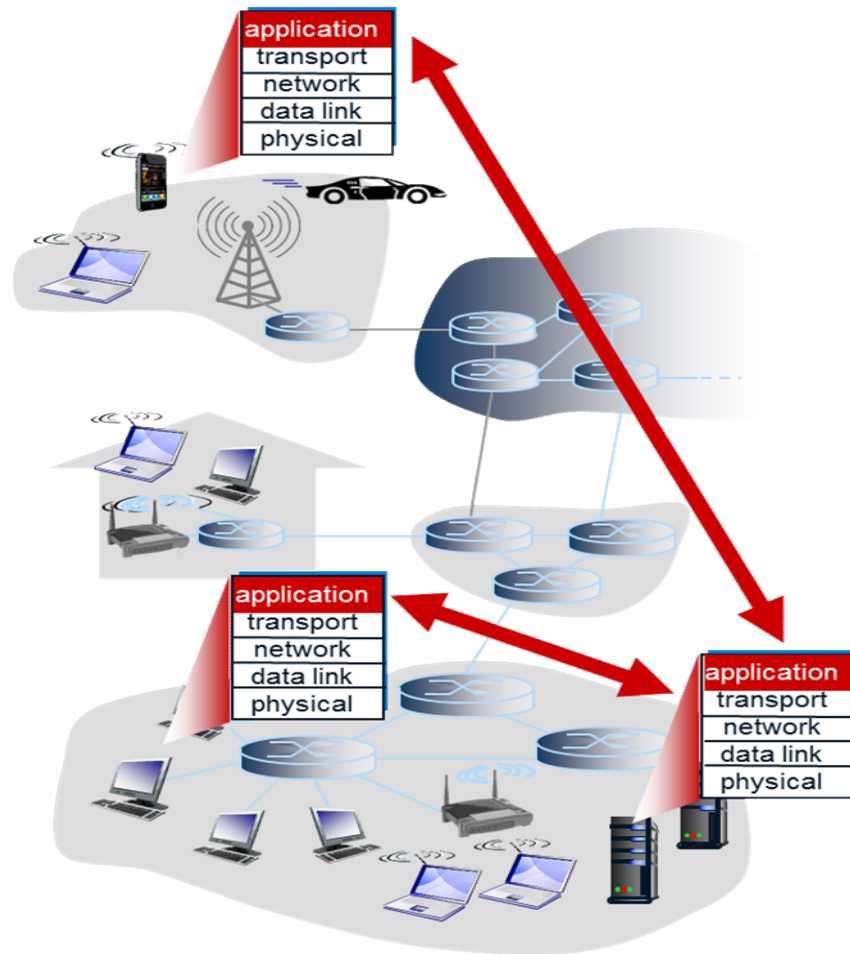
ایجاد برنامه‌های کاربردی شبکه

برنامه‌ای باید بنویسیم که:

- روی سیستم‌های انتهایی مختلف اجرا شود.
- باید در بستر شبکه با برنامه‌های دیگر ارتباط برقرار کند.
- بعنوان مثل سرویس دهنده وب با مرورگرها (مشتریان وب) ارتباط برقرار می‌کند

*نیازی به نوشتن برنامه برای سوئیچ‌های لایه پیوند و یا مسیریاب‌ها نیست.

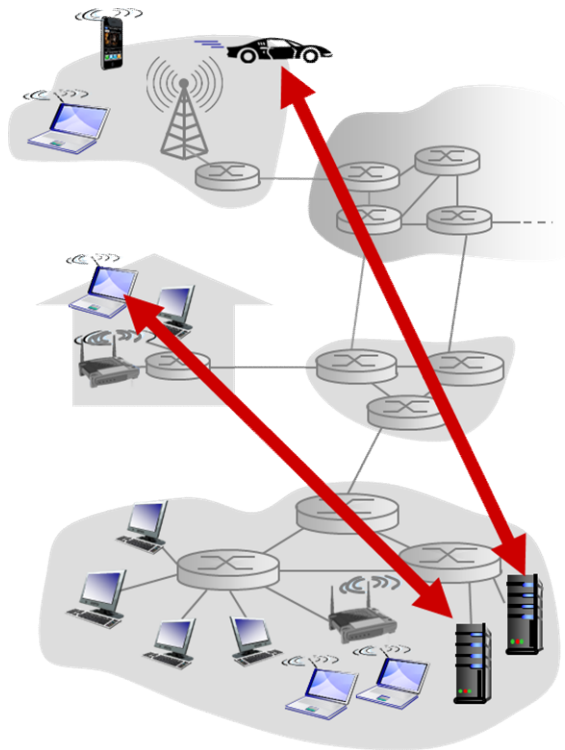
- دستگاه‌های هسته شبکه برنامه‌های کاربردی را اجرا نمی‌کنند.
- مسیریاب‌ها و سوئیچ‌های لایه پیوند کار خود را در لایه‌های پایینتر مثل شبکه و لایه پیوند انجام می‌دهند.

معماری برنامه‌های کاربردی شبکه

- معماری مشتری-خدمت‌گزار
- معماری همتا به همتا (P2P)

معماری مشتری-سرویس دهنده

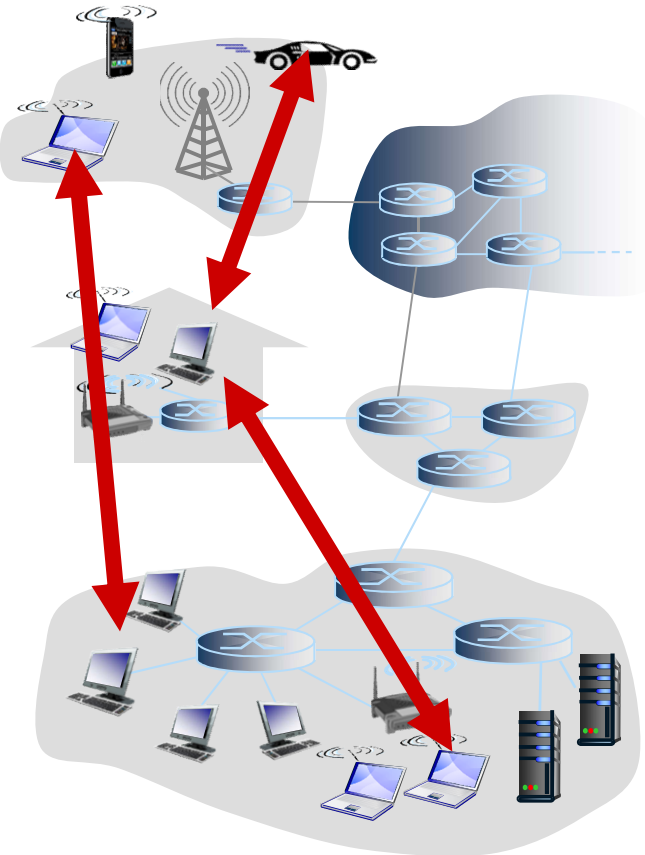
سرویس دهنده:

- یک میزبان همیشه فعال (روشن) است.
- همواره دارای دارای یک آدرس ثابت و شناخته شده بنام IP است.
- بعنوان یک مرکز داده بزرگ عمل می کند.

مشتری:

- با سرویس دهنده برای درخواست اطلاعات ارتباط برقرار می کند
- همواره فعال و متصل نیست.
- امکان دارد که دارای آدرس ثابتی نباشد.

معماری نظیر به نظیر

- هر دو موجودیت، در ارتباط همتراز هستند.
- هیچگونه سرویس دهنده مرکزی و مشخصی وجود ندارد.
- همتایی که درخواست سرویس از یک همتا دیگر می کند خودش بعدا به عنوان سرویس دهنده عمل خواهد کرد.
- خودمقیاس پذیری: هر همتایی که به سیستم اضافه می شود در ادامه می تواند ظرفیت کارایی سیستم را بالا می برد.
- همتاها می توانند متناوبا متصل شده، و آدرس های مختلفی داشته باشند.

ارتباط بین فرایندها

فرایند: برنامه‌های اجرا شده بر روی میزبان‌ها

- فرایندهای موجود بر روی سیستم‌های انتهایی متفاوت از طریق پیام (message) باهم ارتباط برقرار می‌کنند.
- **فرایند مشتری:** فرایندی که در یک نشست ارتباطی بین یک زوج فرایند، ابتدا ارتباط را آغاز می‌کند.
- **فرایند سرویس‌دهنده:** فرایندی که منتظر ایجاد ارتباط با خود می‌باشد، فرایند سرویس‌دهنده است.

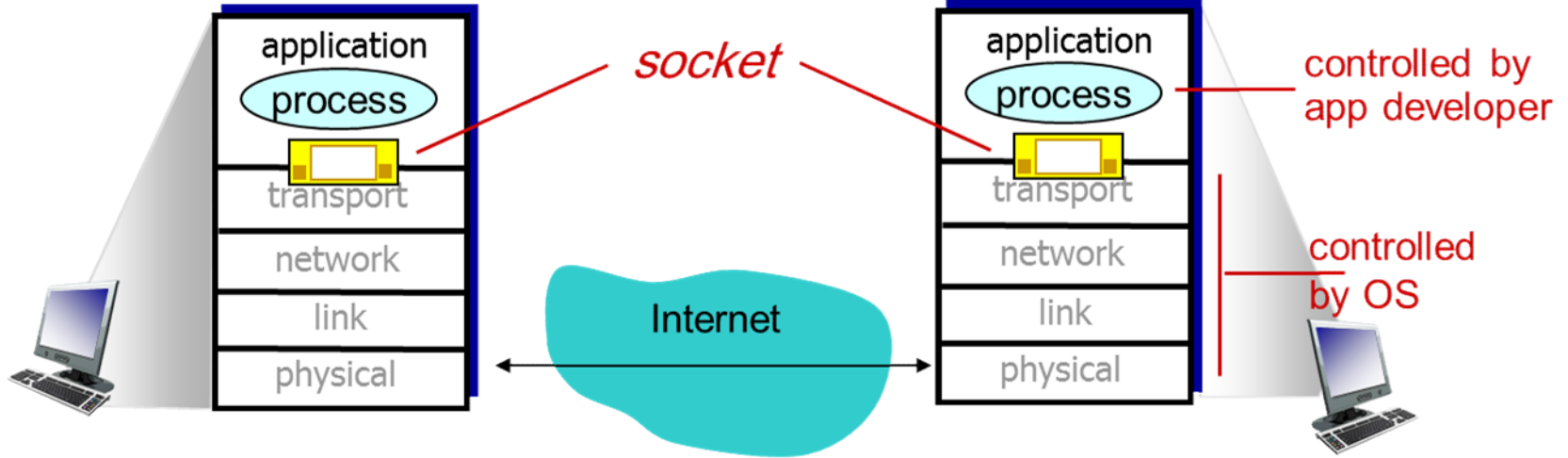
واسط بین فرایند و شبکه‌های کامپیوتری

❖ فرایندها از طریق سوکت پیام‌ها را ارسال و یا دریافت می‌کنند. و به نوعی سوکت واسط بین فرایندها و شبکه زیرین است.

❖ فرایند مانند خانه و سوکت مانند درب آن است.

➤ فرایند پیام خود را به طرف دیگر درب می‌فرستد و انرا به زیرساخت ارتباطی می‌سپارد.

➤ پیام انتقال داده شده از طریق زیرساخت ارتباطی به سوکت (درب) فرایند گیرنده در میزبان مقصد می‌رسد.

آدرس دهی فرایندها

❖ برای فرستادن پیام از یک فرایند به فرایند دیگر به دو چیز نیاز داریم:

۱- آدرس میزبان فرایند مقصد ۲- شناسه فرایند دریافت کننده

❖ بدلیل اینکه ممکن است چندین برنامه کاربردی بر روی یک میزبان اجرا شود، لذا وجود شناسه (شماره پورت) ضروری است.

❖ برنامه‌های معروف دارای شماره پورت مشخص هستند:

- سرویس دهنده وب دارای شماره پورت ۸۰ است

- سرویس دهنده ایمیل دارای شماره پورت ۲۵ است.

انتخاب سرویس‌های انتقال برای برنامه کاربردی

انتقال داده مطمئن

- ❖ بعضی از برنامه‌ها مانند وب و انتقال فایل نیاز دارند که داده‌ها ۱۰۰٪ و تضمینی به مقصد برسند.
- ❖ بعضی از برنامه‌ها قابلیت تحمل تلفات را دارند، و از بین رفتن بخش جزئی از داده‌ها تاثیری در عملکرد کلی ندارد.

انتخاب سرویس‌های انتقال برای برنامه کاربردی..

گذردهی (Throughput)

- ❖ حجم داده‌ای که منتقل می‌شود، مهم خواهد بود؟
- ❖ چه میزان گذردهی و پهنای باند نیاز داریم؟
- ❖ برنامه‌های حساس به پهنای باند به حدی از گذردهی نیاز دارند.
- ❖ بعضی از برنامه‌ها می‌توانند خود را با حداقل گذردهی موجود تطبیق دهند، به این برنامه‌ها کشسان می‌گویند.

انتخاب سرویس‌های انتقال برای برنامه کاربردی..

زمانبندی (Timing)

- ❖ آیا بسته‌ها سر زمان مقرر تحویل داده می‌شوند؟
- ❖ این سرویس در برنامه‌های کاربردی زمان واقعی حیاتی است.
- ❖ در برنامه‌های کاربردی تلفن اینترنتی، در بازی‌های چندنفره که حساسیت به تاخیر زمانی وجود دارد، لازم می‌باشد.
- ❖ در برنامه‌ها با حساسیت زمانی کمتر نیز حدی از تاخیر قابل قبول خواهد بود.

انتخاب سرویس‌های انتقال برای برنامه کاربردی..

امنیت

- ❖ سرویس بتواند محرمانگی در داده‌های ارسالی را رعایت کند.
- ❖ محرمانگی با رمزگذاری داده‌ها در مبدا توسط پروتکل لایه انتقال ایجاد می‌شود، و در مقصد دوباره داده‌ها رمزگشایی و بعد تحویل داده می‌شوند.

(Offline) حاکم به زمان نیستد.

* سرویس‌های نامحکم

برنامه کاربردی	تلفات داده	گذردهی	حساسیت زمانی
file transfer	no loss	elastic	no
e-mail	no loss	elastic	no
Web documents	no loss	elastic	no
real-time audio/video	loss-tolerant	audio: 5kbps-1Mbps video: 10kbps-5Mbps	yes, 100' s msec
stored audio/video	loss-tolerant	same as above	
interactive games	loss-tolerant	few kbps up	yes, few secs
text messaging	no loss	elastic	yes, 100' s msec yes and no

سرویس‌های انتقال اینترنت

سرویس‌های TCP

- ❖ سرویس اتصال‌گرا است. و انتقال داده مطمئن دارد.
- ❖ TCP دارای سازوکار کنترل ازدحام و کنترل جریان است.
- ❖ TCP تضمین‌گذردهی و زمانبندی ندارد.

سرویس‌های انتقال اینترنت...

سرویس‌های UDP

- ❖ پروتکل UDP غیراتصال‌گرا است. و انتقال داده نیز مطمئن نیست.
- ❖ در انتقال داده با UDP، امکان دارد که ترتیب تحویل بسته‌ها نیز حفظ نشود.
- ❖ UDP سازوکار کنترل ازدحام ندارد.

UDP : برای ارسال بسته‌های کوچک
مناسب است .

TCP

اتصال گرا

قابل اطمینان

کنترل ازدحام

کنترل جریان

زمانبندی ندارد

امنیت ندارد

صاف لوله لوله را آهسته نمی کند

UDP

غیر اتصال گرا

سرعت

کنترل جریان و ازدحام ندارد

زمانبندی ندارد

امنیت ندارد

قابلیت اطمینان ندارد

لوله را آهسته نمی کند

برنامه کاربردی	پروتکل لایه کاربرد	پروتکل لایه انتقال
e-mail	SMTP [RFC 2821]	TCP
remote terminal access	Telnet [RFC 854]	TCP
Web	HTTP [RFC 2616]	TCP
file transfer	FTP [RFC 959]	TCP
streaming multimedia	HTTP (e.g., YouTube),	TCP or UDP
Internet telephony	SIP, RTP, proprietary (e.g., Skype)	TCP or UDP
DNS		UDP

رئوس مطالب:

اصول برنامه‌های کاربردی شبکه

وب : پروتکل HTTP

انتقال فایل: FTP

پست الکترونیکی: SMTP

سرویس دایرکتوری اینترنت: DNS

برنامه‌های کاربردی P2P

برنامه نویسی سوکت با TCP و UDP

وب: پروتکل HTTP

- ❖ هر صفحه وب شامل تعدادی شیء (Object) است.
- ❖ اشیا شامل فایل های HTML، تصاویر با فرمت های مختلف، فیلم ها، اپلت ها و انیمیشن ها است.
- ❖ در صفحه وب، یک صفحه اصلی (مبنا) وجود دارد که از طریق آن میتوان به اشیا و صفحات دیگر دسترسی پیدا کرد.
- ❖ هر شیء در صفحه وب دارای یک آدرس است:

`www.someschool.edu/someDept/pic.gif`

host name

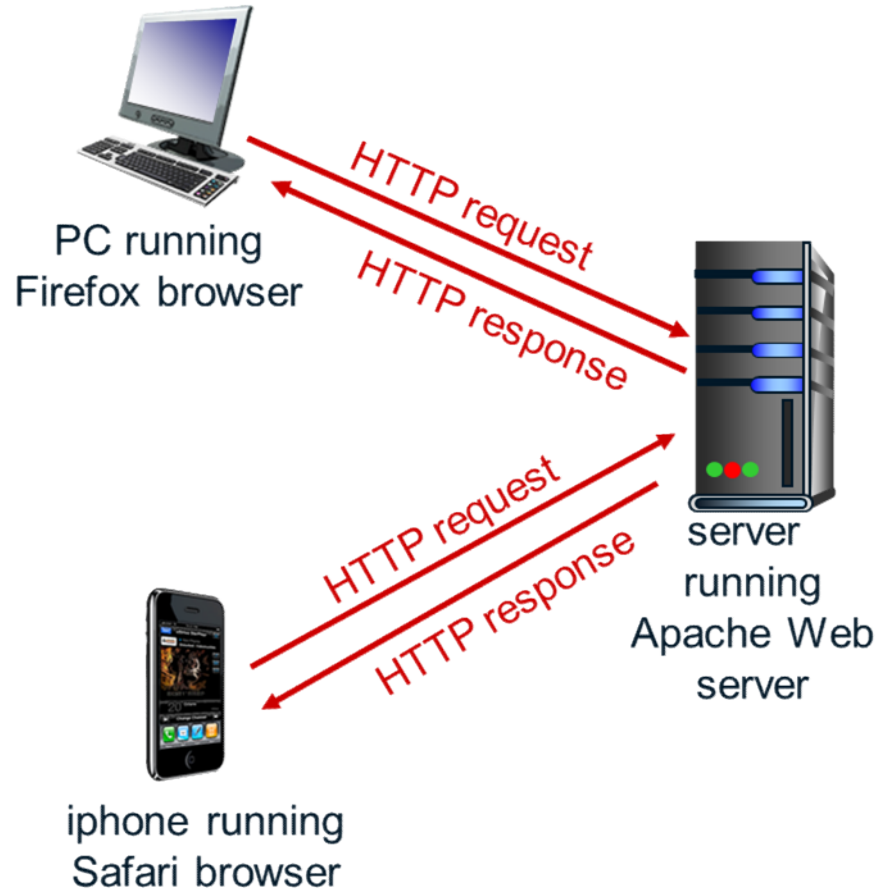
path name

وب: پروتکل HTTP... ..

❖ HTTP دارای مدل مشتری-سرویس دهنده است.

- مشتری همان مرورگرهای وب مانند فایرفاکس و اینترنت اکسپلورر هستند.

- سرویس دهنده نیز میزبان اشیای وب است. IIS و Apache

وب: پروتکل HTTP...

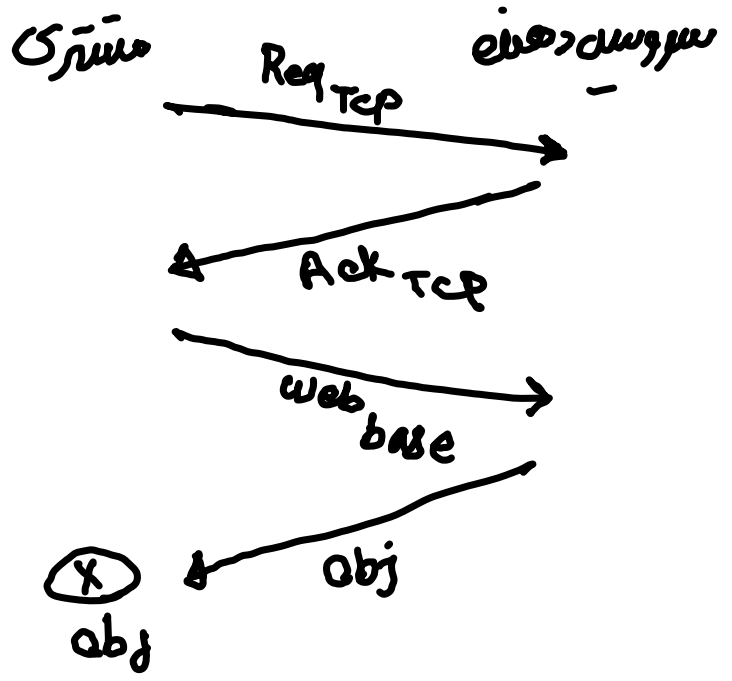
- ❖ HTTP از TCP برای ارتباط استفاده می کند.
- ❖ ابتدا یک اتصال TCP توسط مشتری با سرور دهنده روی پورت ۸۰ ایجاد می شود.
- ❖ بعد از ایجاد اتصال TCP فرایندهای مشتری و سرور دهنده می توانند باهم ارتباط درخواست پاسخ داشته باشند.
- ❖ درخواستها در قالب آدرس اشیا به سرور دهنده داده می شوند.

اتصالات ماندگار و غیرماندگار

Persistent – Non Persistent

اتصال غیرماندگار

- I. فرایند مشتری روی پورت ۸۰ یک اتصال TCP با سرورس دهنده برقرار می کند.
- II. مشتری HTTP از طریق سوکت خود یک پیام درخواست HTTP به سرورس دهنده می دهد.
- III. سرورس دهنده HTTP بعد از دریافت پیام درخواست، از طریق سوکت خود شیء درخواستی را به مشتری برمی گرداند.

IV. فرایند سرویس‌دهنده بعد از اطمینان از دریافت پیام توسط مشتری اتصال را می‌بندد.

V. فرایند مشتری هنگامیکه پیام پاسخ را دریافت می‌کند، اتصال **TCP** را می‌بندد. و شی داخلی پیام

را که همان فایل **HTML** پایه است را استخراج و می‌خواند.

IV. مشتری **HTTP** به ازای هر یک اشیا موجود در فایل **HTML** پایه، مراحل ۱ تا ۴ را دوباره انجام

می‌دهد.

www.someSchool.edu/someDepartment/home.index → to obj

1a. HTTP client initiates TCP connection to HTTP server (process) at www.someSchool.edu on port 80

Req_{tcp}

1b. HTTP server at host www.someSchool.edu waiting for TCP connection at port 80. “accepts” connection, notifying client

Ack

2. HTTP client sends HTTP request message (containing URL) into TCP connection socket. Message indicates that client wants object someDepartment/home.index

Req_{web}

3. HTTP server receives request message, forms response message containing requested object, and sends message into its socket

Res

time

time

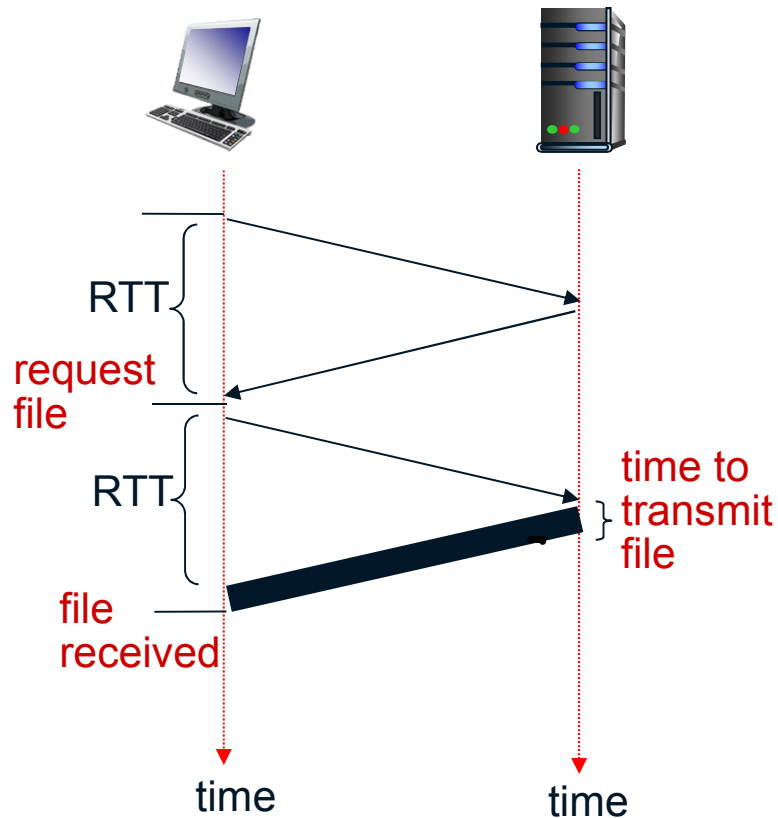
4. HTTP server closes TCP connection.

5. HTTP client receives response message containing html file, displays html. Parsing html file, finds 10 referenced jpeg objects

6. Steps 1-5 repeated for each of 10 jpeg objects

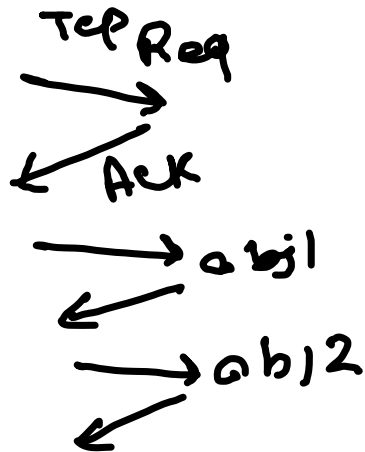
زمان رفت و برگشت (RTT)

در اتصال غیرمستقیم:
زمان ارسال فایل + 2RTT

اتصال ماندگار

در این روش برخلاف اتصال غیرماندگار سرویس دهنده بعد از برگرداندن پاسخ همچنان اتصال TCP را برای درخواست/پاسخ‌های بعدی باز نگه می‌دارد.

مثال (۱): برای دانلود یک فایل از اینترنت که شامل ۱۲ شی می باشد، چقدر طول می کشد تا صفحه وب اصلی ظاهر شود؟ فرض کنید سرعت انتقال لینک 100kbps و سرعت انتشار 10^6m/s و فاصله بین سرور و دهنده و مرورگر وب 100km است. طول بسته های کنترلی 200 بیت و اندازه هر شی 100kb است.

$$RTT_{Req} = 2 \left(\frac{200}{10^5} \right) + 2(0.1) = 4 \times 10^{-3} + 2 \times 10^{-1} = 204 \text{ ms}$$

$$RTT_H = \frac{200}{10^5} + 1 + 2(0.1) = 2 \times 10^{-3} + 1000 \times 10^{-3} + 2 \times 10^{-1} = 1202 \text{ ms}$$

$$زمان کل = 1202 + 204 = 1406 \text{ ms} \approx 1.5 \text{ s}$$

مثال (۲): یک لینک کوتاه ۱۰ متری در نظر بگیرید که فرستنده می تواند با آهنگ 150 bit/sec در هر دو جهت

ارسال می کند. اگر بسته های داده 10^5 بیت و بسته های کنترلی 200 بیت باشند. حال پروتکل HTTP با اشیایی به بزرگی 100 kb در نظر بگیرید، که در شی HTML پایه به 10 شی دیگر ارجاع داده شده است. در هر کدام از حالات زیر زمان دریافت را محاسبه نمایید.

T_{pd} : تأخیر

الف) اتصالات HTTP غیر ماندگار و موازی
ب) اتصالات HTTP ماندگار

الف

- اتصال TCP

مستری

$$\rightarrow 2 \left(\frac{200}{150} + T_{Pd} \right)$$

- درخواستی HTML یا ...

$$\rightarrow \frac{200}{150} + T_{Pd}$$

- پاسخ سرورین (داده برای HTML) یا ...

$$\frac{100000}{150} + T_{Pd}$$

وقت HTML یا ... : زمان کل دریاستی HTML یا ... : $3 \left(\frac{200}{150} + T_{Pd} \right) + \frac{10^5}{150} + T_{Pd}$

- درخواست‌های برای ماسپی :

Req_{top}

Ack

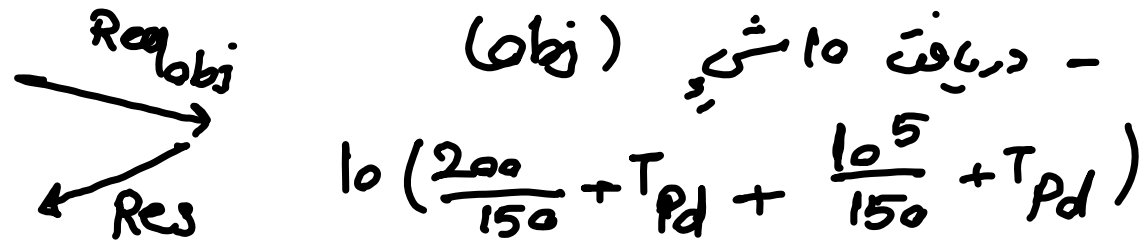
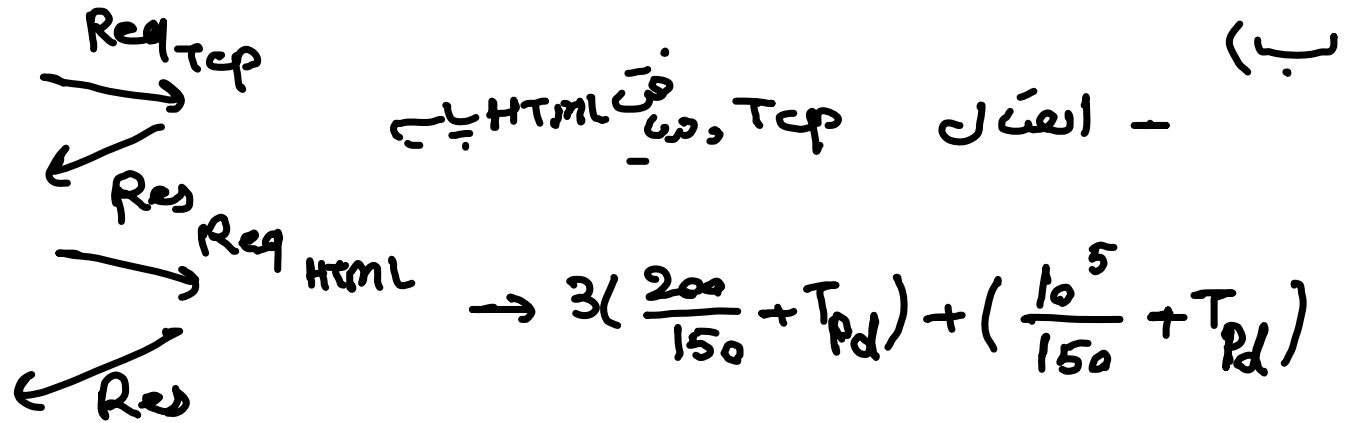
Req_{obj}

Res

$$2\left(\frac{200}{15} + T_{pd}\right)$$

$$\left(\frac{200}{15} + T_{pd}\right) + \left(\frac{10^5}{15} + T_{pd}\right)$$

$$T_{top} = 7377 + 8T_{pd}$$

$$E_{ioj} = 7351 + 24T_{pd}$$

رسانه انتقال: فیبر نوری

$$3 \times 10^8 \frac{m}{s}$$

$$T_{Pd} = \frac{10}{3 \times 10^8} = 3.3 \times 10^{-8}$$

ارسال پارامترها فرم

پیام درخواست HTTP

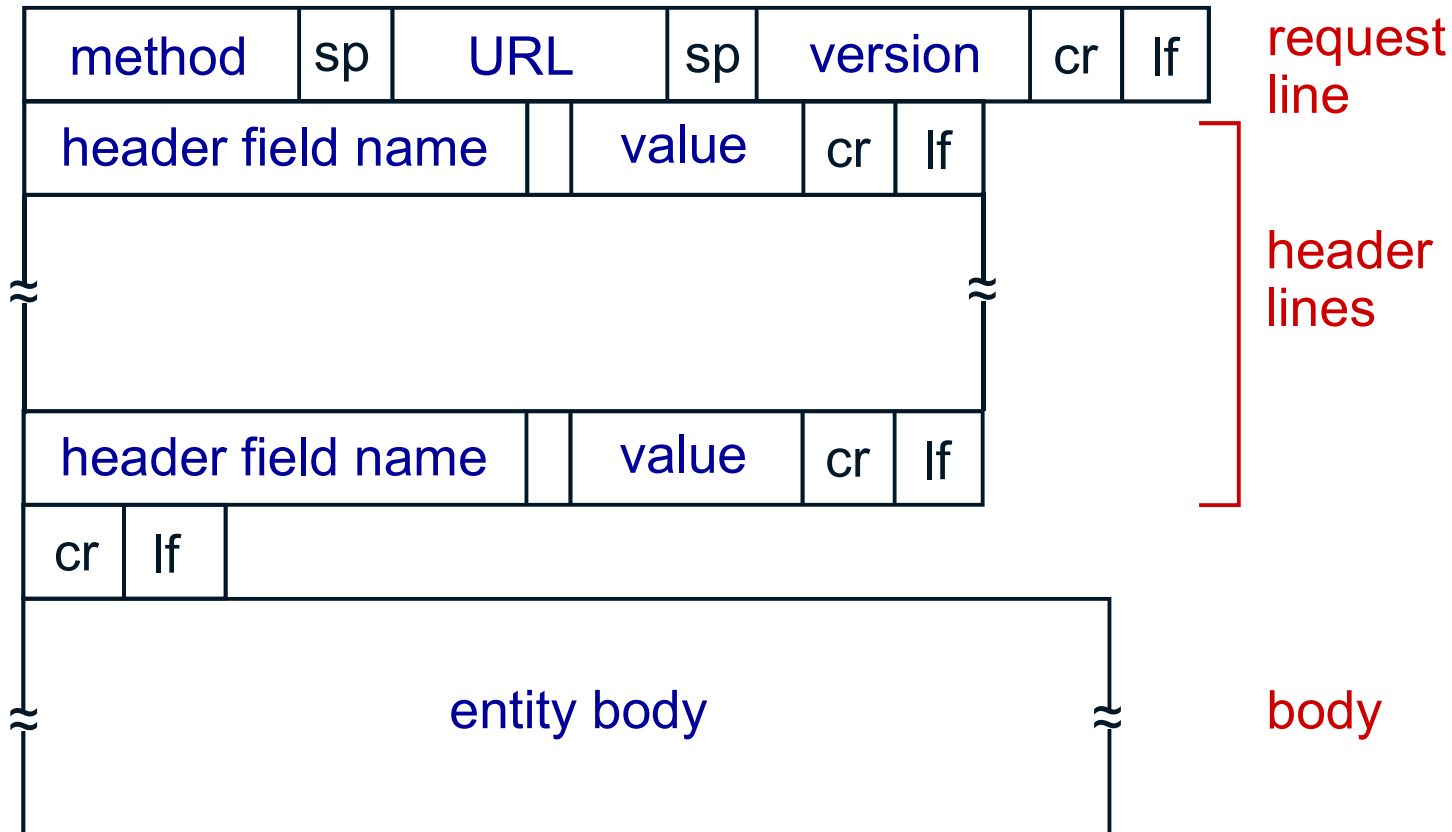
request line
(GET, POST,
HEAD commands)

header
lines

```
GET /index.html HTTP/1.1\r\nHost: www-net.cs.umass.edu\r\nUser-Agent: Firefox/3.6.10\r\nAccept: text/html,application/xhtml+xml\r\nAccept-Language: en-us,en;q=0.5\r\nAccept-Encoding: gzip,deflate\r\nAccept-Charset: ISO-8859-1,utf-8;q=0.7\r\nKeep-Alive: 115\r\nConnection: keep-alive\r\n\r\n
```

x

فرمت کلی پیام درخواست

گروہیت
پیام پاسخ
مفرد

status line
(protocol
status code
status phrase)

header
lines

```
HTTP/1.1 200 OK\r\n
Date: Sun, 26 Sep 2010 20:09:20 GMT\r\n
Server: .Apache/2.0.52 (CentOS)\r\n
Last-Modified: Tue, 30 Oct 2007 17:00:02 GMT\r\n
ETag: "17dc6-a5c-bf716880"\r\n
Accept-Ranges: bytes\r\n
Content-Length: 2652\r\n
Keep-Alive: timeout=10, max=100\r\n
Connection: Keep-Alive\r\n
Content-Type: text/html; charset=ISO-8859-1\r\n
\r\n
data data data data data ...
```

کدهای وضعیت در پیام پاسخ HTTP

200 OK

– اجرای درخواست موفقیت آمیز بوده است، و اطلاعات در هر حال ارسال است.

301 Moved Permanently

– شیء درخواست شده از این سرویس دهنده منتقل شده است. **Location: سرحد**

400 Bad Request

– درخواست کاربر برای سرویس دهنده مفهوم نیست.

404 Not Found

– سند خواسته شده در این سرویس دهنده موجود نیست.

505 HTTP Version Not Supported

– نسخه پروتکل HTTP درخواست شده توسط سرویس دهنده پشتیبانی نمی شود.

تقابل کاربر-سرویس دهنده: کوکی

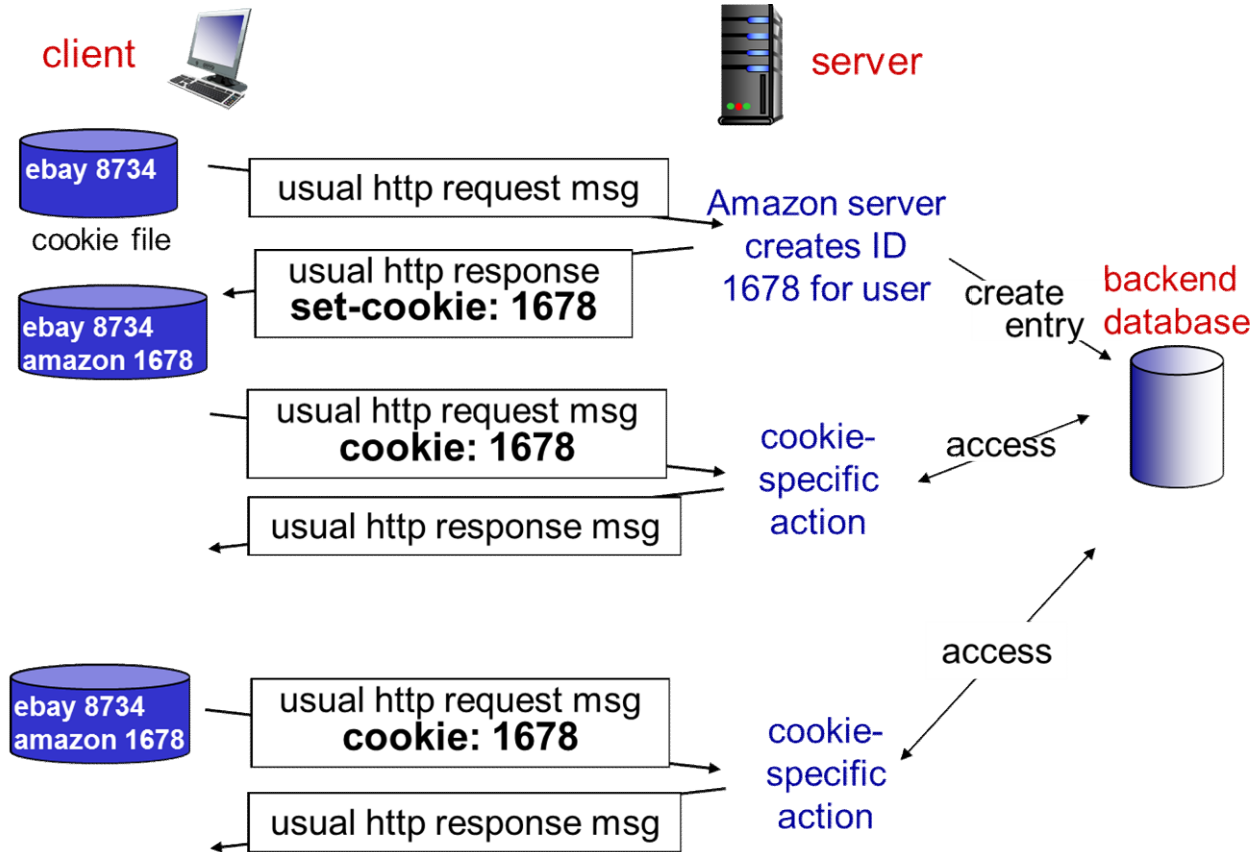
❖ اغلب سایت‌های تجاری از کوکی استفاده می‌کنند.
کوکی دارای چهار مولفه است:

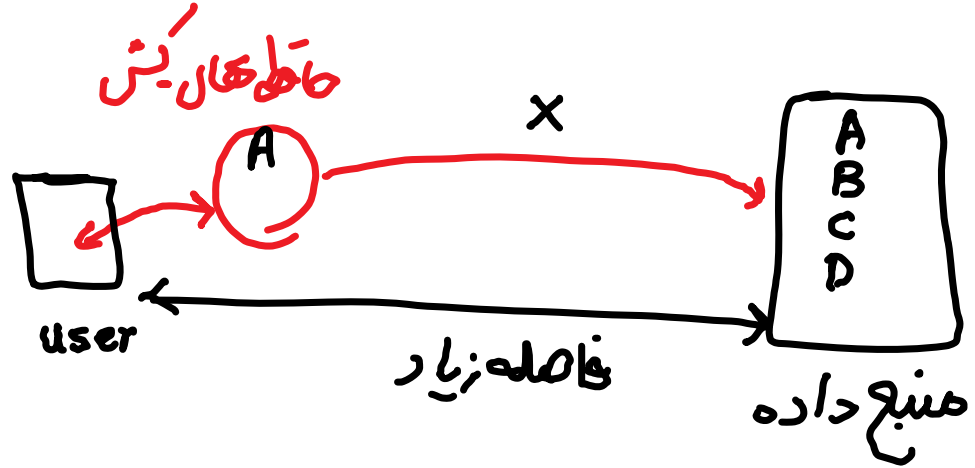
(۱) یک خط سرآیند کوکی در پیام پاسخ HTTP

(۲) یک خط سرآیند کوکی در پیام درخواست HTTP

(۳) یک فایل کوکی در سیستم میزبان مشتری که توسط
مرورگر وب مدیریت می‌شود.

(۴) یک پایگاه داده پشتیبان در سایت وب.

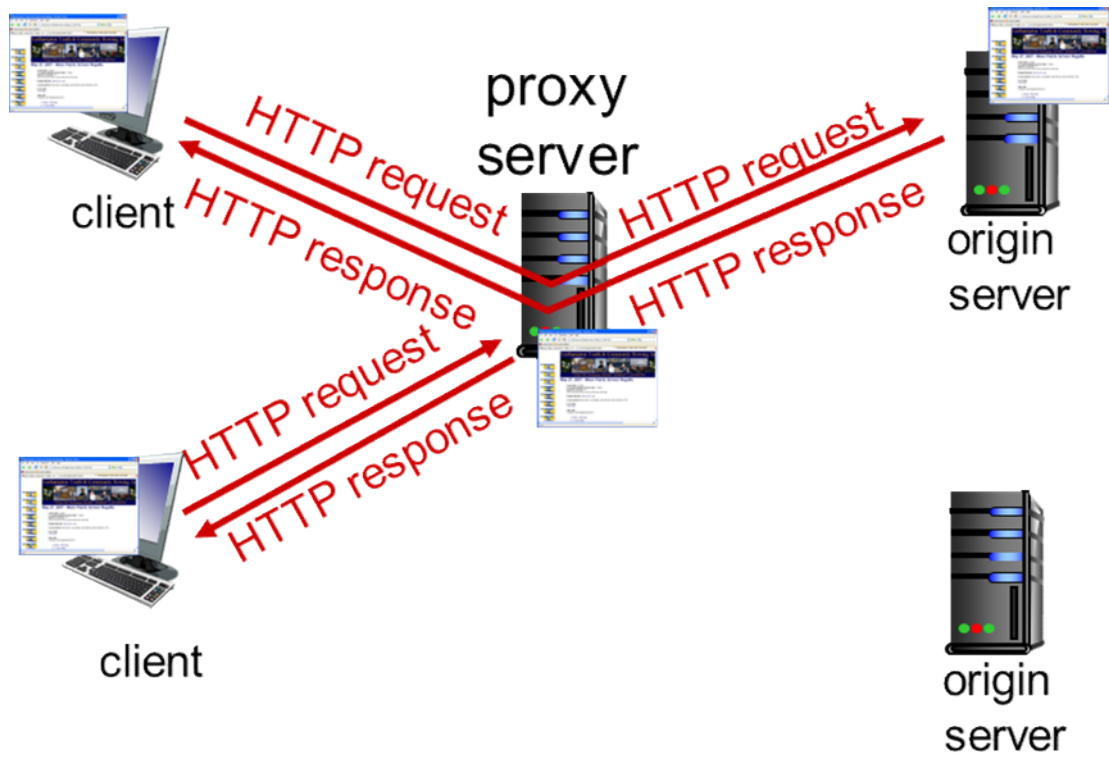

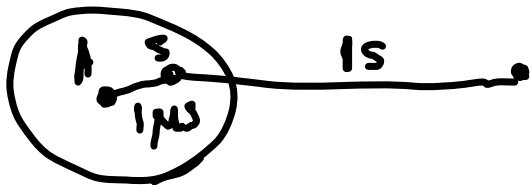
Proxy Server Web Cache

حافظه نهان وب (سرویس دهنده پروکسی)

- ❖ با استفاده از آن درخواست‌های HTTP بدون مراجعه به سرویس دهنده اصلی پاسخ داده می‌شوند.
- ❖ حافظه نهان وب با تجهیزات ذخیره‌سازی خود یک نسخه از هر شیء درخواستی از سرویس دهنده اصلی را برای مراجعات بعدی مشتری نزد خود نگه می‌دارد.
- ❖ مرورگرهای وب را می‌توان طوری پیکربندی کرد که ابتدا درخواست‌های HTTP را به حافظه نهان وب بدهند.
- ❖ در صورت ارسال درخواست‌ها به حافظه نهان وب:
 - شیء درخواستی در حافظه نهان وب موجود است، و به مرورگر برگشت داده می‌شود
 - حافظه نهان وب به سرویس دهنده اصلی درخواست داده و سپس به مرورگر برگشت می‌دهد.

حافظه نهان وب (سرویس دهنده پروکسی)...

چرا از حافظه نهان وب استفاده می شود:

- ❖ زمان پاسخ برای درخواست مشتریان را کاهش می دهد.
- ❖ ترافیک لینک های دسترسی به اینترنت را در سازمان ها کاهش می دهد.
- ❖ ترافیک کل اینترنت را کاهش داده، و عملکرد برنامه های کاربردی را بهبود می بخشد.

یک مثال برای نشان دادن کارایی کش

فرض کنید:

- ❖ میانگین اندازه بسته‌ها: ۱۰۰kb
- ❖ تعداد درخواست‌ها از مرورگرها به سرویس‌دهنده اصلی بطور میانگین: ۱۵ درخواست در ثانیه.

- ❖ میانگین نرخ داده به مرورگرها: ۱/۵Mbps

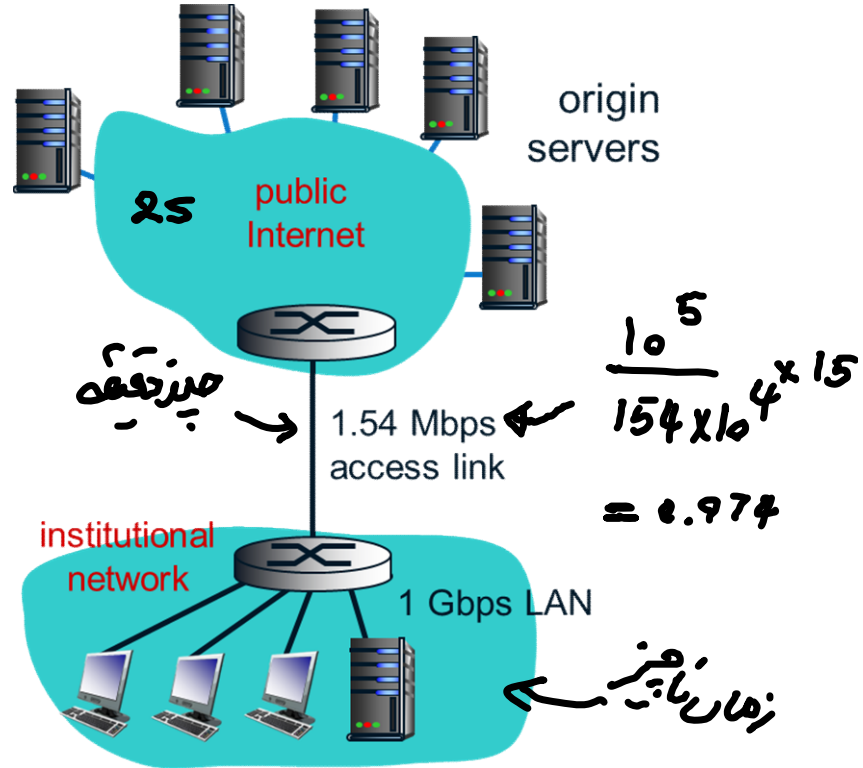
- ❖ لحظه ارسال درخواست از مسیر یاب اینترنت تا دریافت پاسخ برابر: ۲ ثانیه

$$\frac{10^5}{10^9} = 10^{-4} \times 15 = 0.15\%$$

- ❖ **در نتیجه:** شدت ترافیک در شبکه محلی: ۰/۱۵٪

- ❖ شدت ترافیک در لینک بین مسیر یاب‌ها: ۰/۹۷۴٪

- ❖ زمان پاسخ کل برابرست با: ۲ ثانیه + تاخیر در حد چندین دقیقه + تاخیر ناچیز شبکه محلی

یک مثال برای نشان دادن کارایی کش...

فرض کنید:

- ❖ میانگین اندازه بسته‌ها: 100 kb
- ❖ تعداد درخواست‌ها از مرورگرها به سرویس‌دهنده اصلی بطور میانگین: ۱۵ درخواست در ثانیه.

- ❖ میانگین نرخ داده به مرورگرها: $1/5\text{ Mbps}$

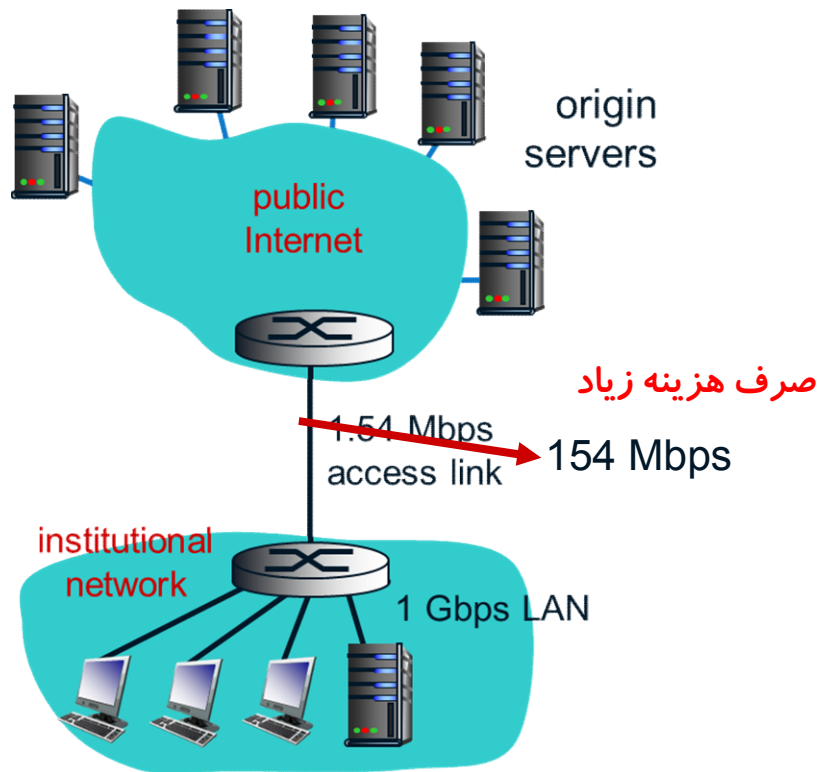
- ❖ لحظه ارسال درخواست از مسیر یاب اینترنت تا دریافت پاسخ برابر: ۲ ثانیه

در نتیجه:

- ❖ شدت ترافیک در شبکه محلی: 15%

- ❖ شدت ترافیک در لینک بین مسیر یاب‌ها: 9.174%

- ❖ زمان پاسخ کل برابرست با: تقریباً ۲ ثانیه

یک مثال برای نشان دادن کارایی کش...

فرض کنید:

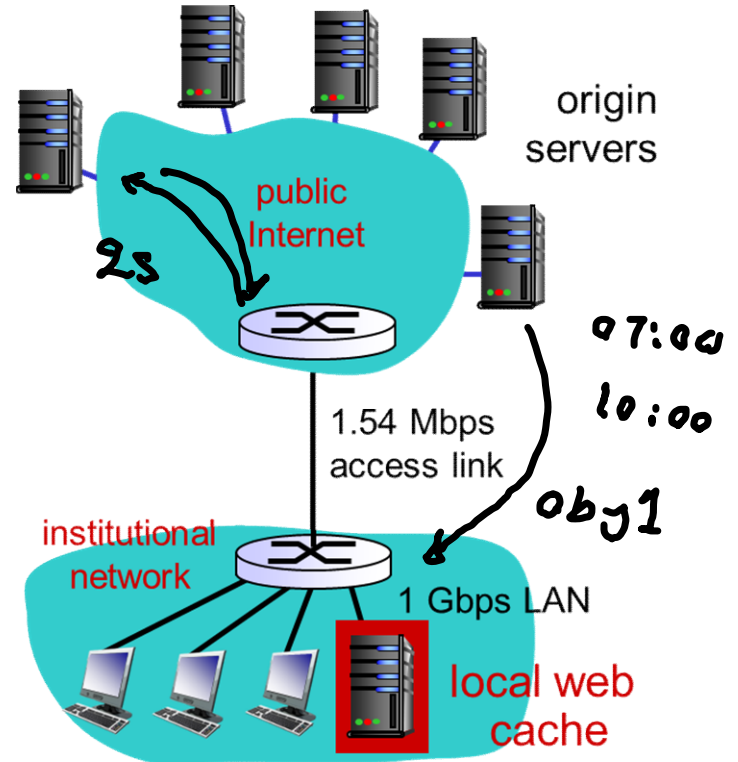
- ❖ میانگین اندازه بسته‌ها: ۱۰۰kb
- ❖ تعداد درخواست‌ها از مرورگرها به سرویس‌دهنده اصلی بطور میانگین: ۱۵ درخواست در ثانیه.

- ❖ میانگین نرخ داده به مرورگرها: ۱/۵Mbps

- ❖ لحظه ارسال درخواست از مسیر یاب اینترنت تا دریافت پاسخ برابر: ۲ ثانیه
- ❖ فرض کنید ۴۰٪ مواقع در مراجعه به کش برخورد رخ دهد.

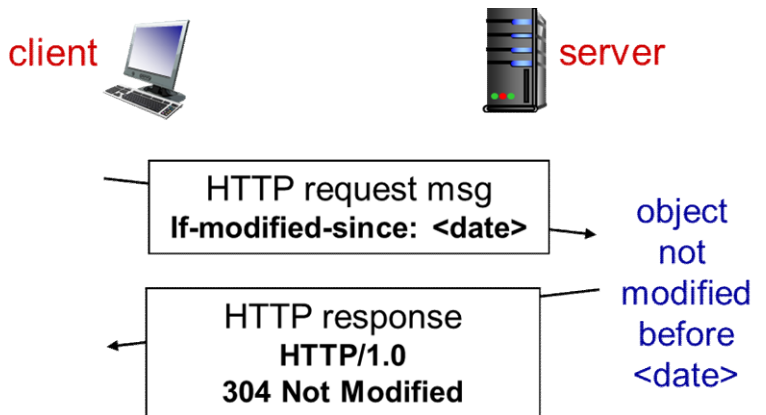
در نتیجه:

- ❖ تاخیر کل برابر است با:
- ❖ ۰/۶ تاخیرات در مراجعه به سرویس‌دهنده اصلی + ۰/۴ تاخیر در شبکه محلی

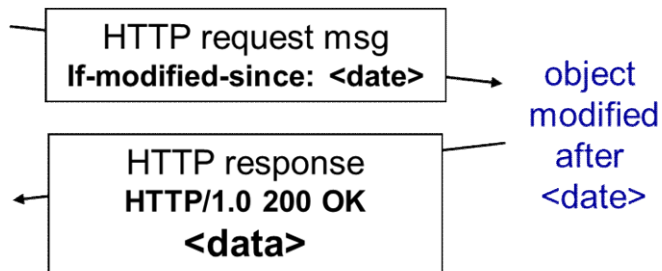
$$0.6 (200ms + 2S) + 0.4 \times 0 = 1.32S$$

فرمان GET شرطی

- ❖ هدف از فرمان GET شرطی چک نمودن شیء موجود در حافظه نهان است. در صورتیکه شیء در مدت زمان قرار گرفتن در حافظه نهان، در سرویس دهنده اصلی تغییر نکرده باشد، آنگاه سرویس دهنده فقط یک پیام مبنی بر تغییر نکردن شیء به حافظه نهان ارسال می کند.
- ❖ حافظه نهان در پیام GET شرطی به سرویس دهنده در آن از خط سرایند زیر همراه با تاریخ آخرین ویرایش استفاده می کند.

If-modified-since: <date>

- ❖ در صورتیکه کپی موجود در حافظه نهان به روز باشد؛ آنگاه سرویس دهنده از خط وضعیت زیر استفاده می کند.
- HTTP/1.0 304 Not Modified**

■ مثال (۳): در شکل اسلاید بعد، اگر اندازه متوسط اشیاء درخواستی ۸۵۰۰۰۰ بیت، و مرورگرها در هر ثانیه ۱۳/۵

درخواست بطور میانگین به سرویس دهنده اصلی می فرستند. اگر ارسال هر درخواست HTTP و برگشت آن از طریق مسیریاب اینترنت ۳ ثانیه طول بکشد.

الف) زمان پاسخ میانگین کل را بیابید.

ب) اگر در شبکه LAN این سازمان یک حافظه نهان با نرخ برخورد ۰/۴ وجود داشته باشد. زمان پاسخ میانگین کل چقدر است؟

میانگین زمان ارسال یک شی

۱- شدت ترافیک

میانگین تاخیر دسترسی در لینک دسترسی برابر است با:

$$\text{الف) } \tau_{\text{تاخیر انتقال}} + \tau_{\text{تاخیر انتشار}} = \text{مدت، زمان، سال}$$

$$\tau_{\text{تاخیر انتقال}} = \frac{85 \times 10^4}{15 \times 10^6} = 567 \times 10^{-4} \text{ s}$$

$$\tau_{\text{تاخیر انتشار}} = \frac{10^3}{10^5} = 10^{-2} \text{ s} = 100 \times 10^{-4} \text{ s}$$

$$\tau_{\text{تاخیر کل در لینک در مسافت}} = 567 \times 10^{-4} \text{ s}$$

$$\text{نسبت ترافیک} = 13.5 \times 567 \times 10^{-4} = 0.9$$

$$\text{میں لینے باقی رہنے والے} = \frac{667 \times 10^{-4}}{1 - 0.9} = 0.667 \text{ S}$$

$$\text{مجموع میں لینے کے} = 3 + 0.667 = 3.667 \text{ S}$$

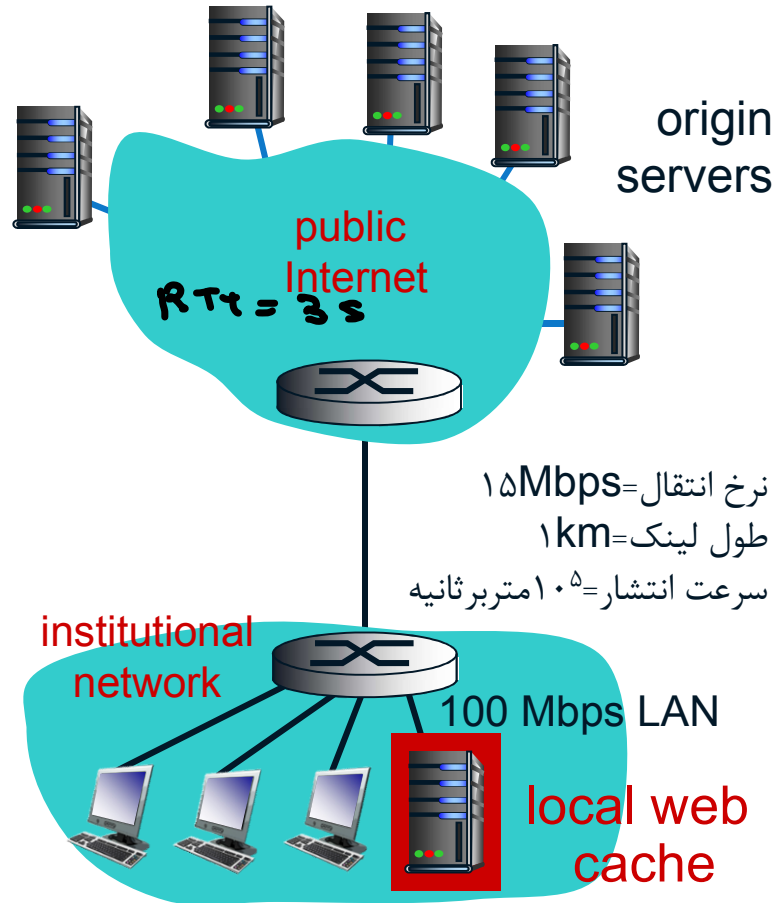
ب) چون نرخ برخورد برابر 0.4 است لذا در 0.6 مواقع به سر و سر هدفه اصل برآید می شود.

$$\text{شدت ترافیک} = 0.6 \times 0.9 = 0.54$$

$$\text{تأخیر در سررس} = \frac{667 \times 10^{-4}}{1 - 0.54} = 0.145$$

$$\text{زمان در سررس به سر و سر هدفه اصل} = 3 + 0.145 = 3.145$$

$$\text{زمان کل} = 0.4 \times 0 + 0.6 \times 3.145 = 1.8875$$

رئوس مطالب:

اصول برنامه‌های کاربردی شبکه

وب : پروتکل HTTP

انتقال فایل: FTP

پست الکترونیکی: SMTP

سرویس دایرکتوری اینترنت: DNS

برنامه‌های کاربردی P2P

برنامه نویسی سوکت با TCP و UDP

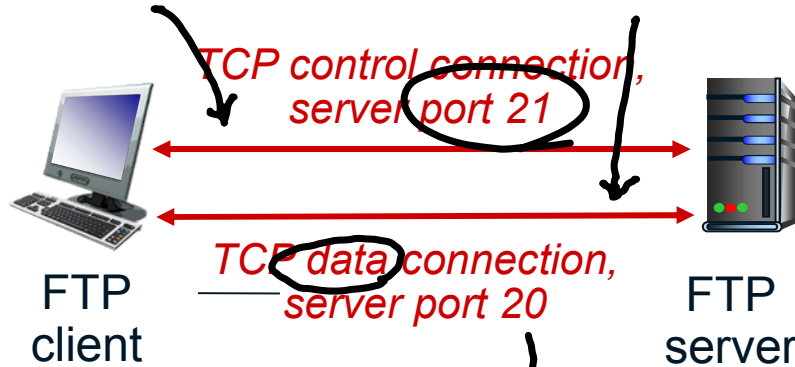
FTP: پروتکل انتقال فایل

انتقال اطلاعات کنترلی در FTP،

out-of-band است

انتقال کنترلی

انتقال فایل

انتقال غیرمانندگانه

❖ انتقال فایل به/از میزبان راه دور

❖ مدل مشتری-سرویس دهنده

■ مشتری: سمتی که انتقال را شروع می کند.

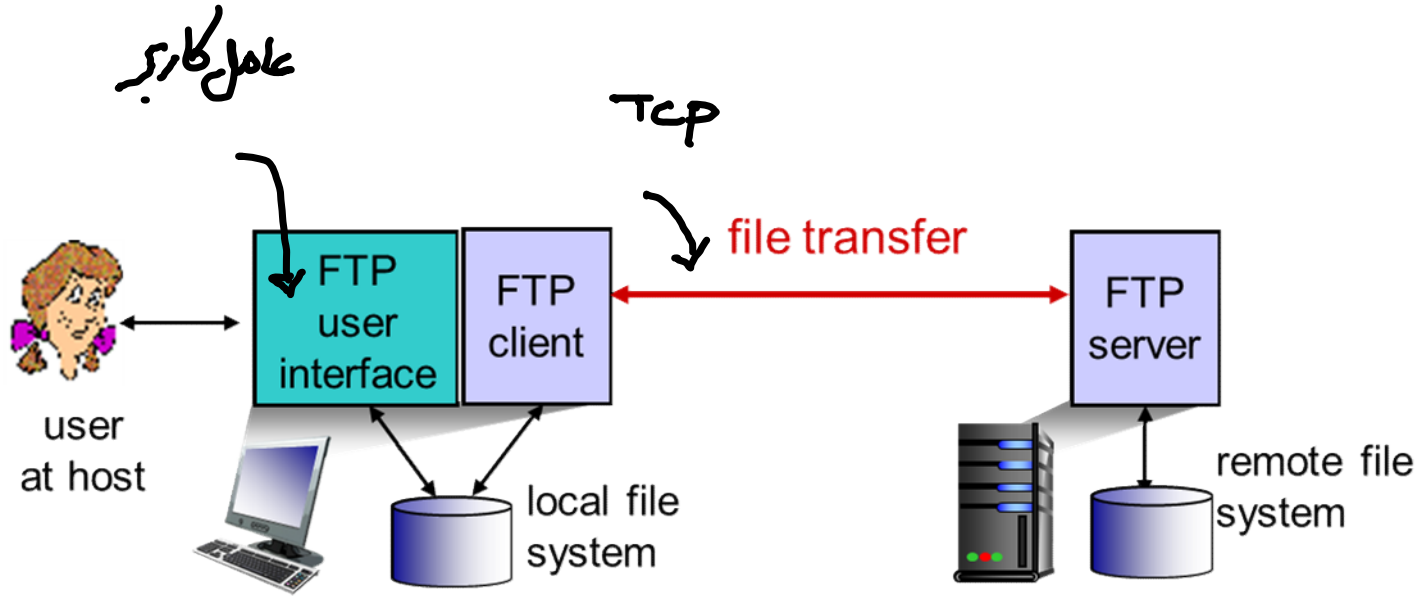
■ سرویس دهنده: میزبان راه دور

❖ همانند پروتکل HTTP یک پروتکل انتقال فایل است.

❖ برای ارتباط از TCP بر روی پورت ۲۱ استفاده می کند.

Stateful

❖ برخلاف HTTP از دو اتصال موازی استفاده می کند.

فرمان‌ها و پاسخ‌های FTP

برخی از فرامین

- همانند HTTP فرامین آن قابل فهم هستند.

Top: 20

USER *username* •

PASS *password* •

LIST: درخواست فهرست تمامی فایل‌های دایرکتوری جاری •

RETR filename: درخواست ارسال فایل مشخص شده از دایرکتوری جاری (ایجاد یک اتصال غیرماندگار از سرویس‌دهنده به مشتری) •

STOR filename: ارسال فایل مشخص شده در دایرکتوری جاری به سرویس‌دهنده تا در دایرکتوری جاری راه دور ذخیره شود. (ایجاد یک اتصال غیرماندگار از مشتری به سرویس‌دهنده) •

فرمان‌ها و پاسخ‌های FTP...

Rfc 959

- همانند HTTP پیام‌های پاسخ یک عدد ۳ رقمی با یک توضیح مختصر هستند.
- 331 Username OK, password required
- 125 data connection already open; transfer starting
- 425 Can't open data connection
- 452 Error writing file

رئوس مطالب:

اصول برنامه‌های کاربردی شبکه

وب : پروتکل HTTP

انتقال فایل: FTP

پست الکترونیکی: SMTP

سرویس دایرکتوری اینترنت: DNS

برنامه‌های کاربردی P2P

برنامه نویسی سوکت با TCP و UDP

پست الکترونیک در اینترنت

سرفه نه

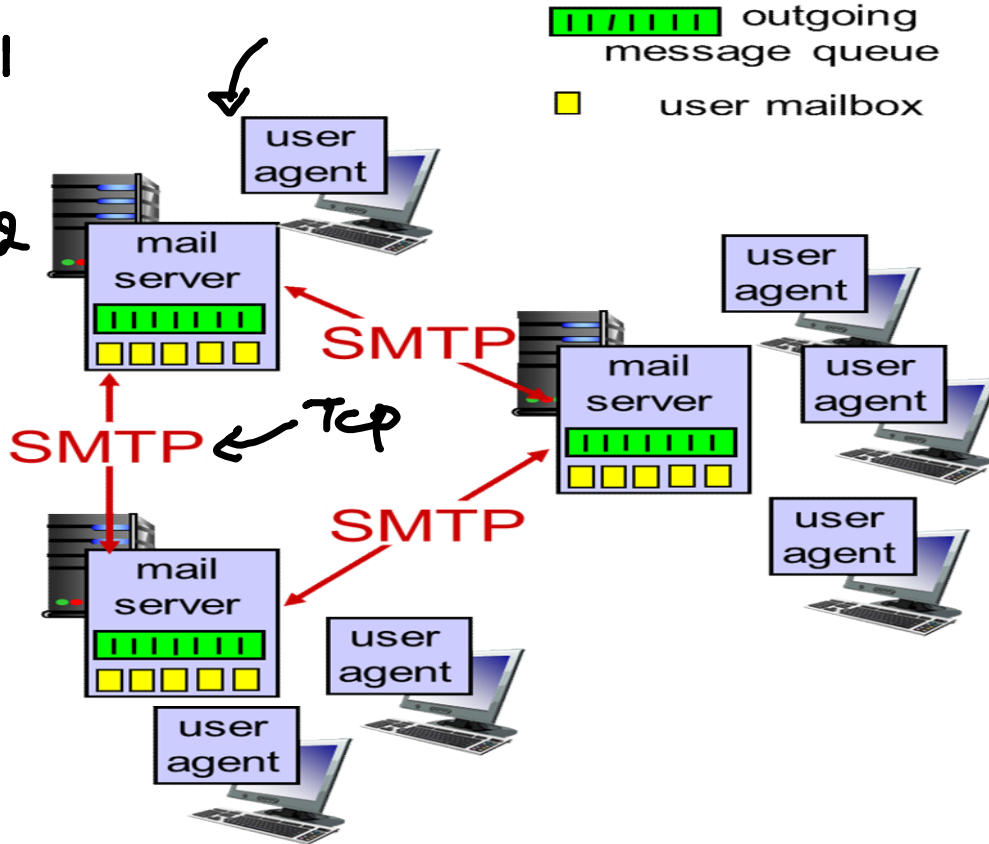
۱- عامل کاربر

UA

۲- سرور دهنده

احیل

۳- پروتکل انتقال نامه

UA

outlook

تایم سرور

پروتکل انتقال نامه: SMTP

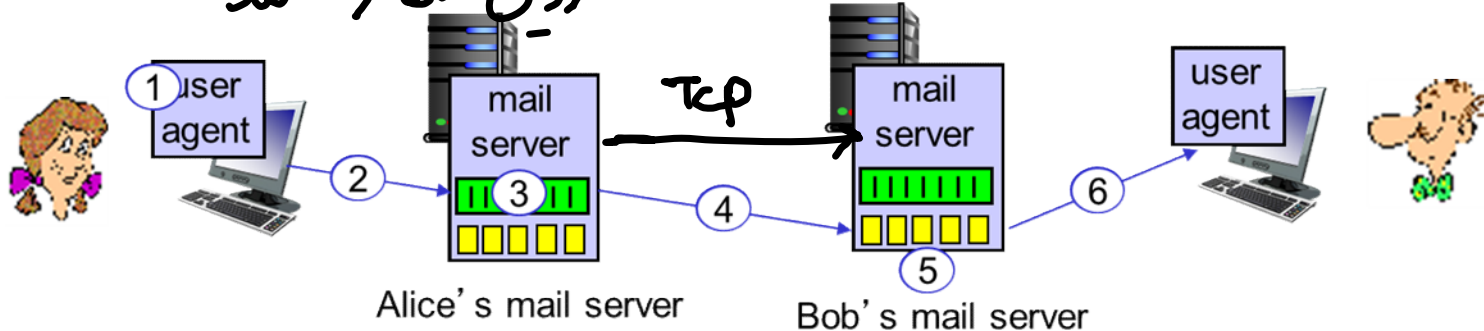

- ❖ از TCP برای انتقال مطمئن روی پورت ۲۵ استفاده می کند.
- ❖ نامه را از سمت سرویس دهنده فرستنده به سرویس دهنده گیرنده انتقال می دهد.
- ❖ انتقال فایل شامل سه مرحله است:
 - دست تکانی (Handshaking) - معرفی اولیه مشتری و سرویس دهنده.
 - انتقال پیام
 - بستن ارتباط
- ❖ همانند HTTP و FTP یک پروتکل فرمان/پاسخ است.
- ❖ پیامها باید اسکی ۷-بیتی باشند.

- 1) Alice uses UA to compose message "to" bob@some school . edu
- 2) Alice's UA sends message to her mail server; message placed in message queue
- 3) client side of SMTP opens TCP connection with Bob's mail server

- 4) SMTP client sends Alice's message over the TCP connection
- 5) Bob's mail server places the message in Bob's mailbox
- 6) Bob invokes his user agent to read message

سرورک چھندہ فرستندہ

S: }
C: } handshaking

C: بسته شدن ارتباط

C: MAIL FROM: ~ آدرس ایمیل فرستنده

S: —

C: RCPT TO. ~ آدرس ایمیل گیرنده

S: —

C: داده ها

⋮

C: .
S: Ack

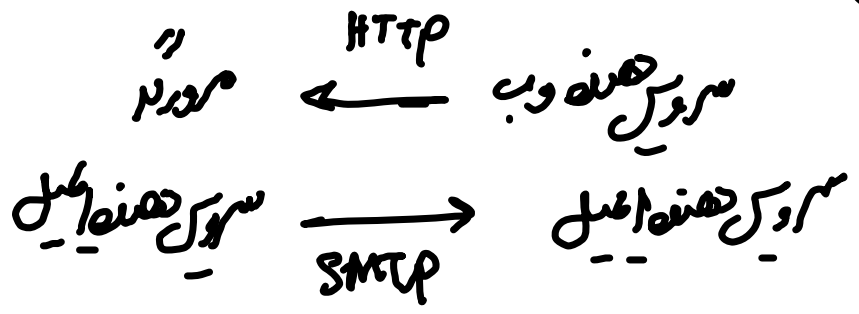
S: بسته شدن ارتباط

مقایسه

SMTP و HTTP :

وجه تباين

۱- هدف پروتکل انتقال فایل

۲- هدف پروتکل TCP استفاده می کند.

{ اتصالات SMTP : مانورگر
اتصال HTTP : مانورگر
غیر مانورگر

وجه تائید

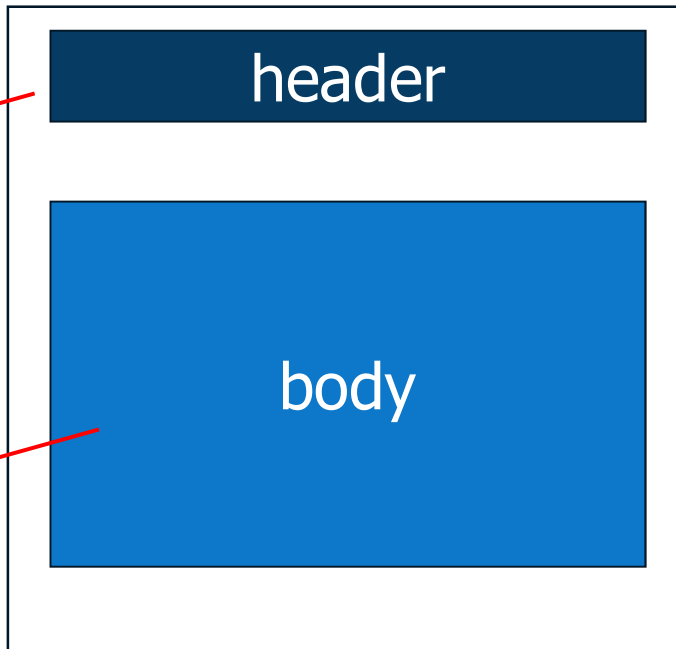
۱- پوتنل HTTP، گرفتن است (pull) . پوتنل SMTP فرستش (push) است .

۲- در SMTP تمام پیام‌ها (سرآیدها، بدنه پیام و پیوسته‌ها) باید به اسکی‌۷ میت تبدیل شوند در حالیکه در HTTP این محدودیت وجود ندارد .

۳- در SMTP تمام اجزایک اییل به قلب یک پیام واحد ارسال می‌شوند. اما HTTP هرش را با یک پیام جداگانه ارسال می‌کند .

فرمت پیام‌های نامه

سرآیندها مانند:
To:
From:
Subject:

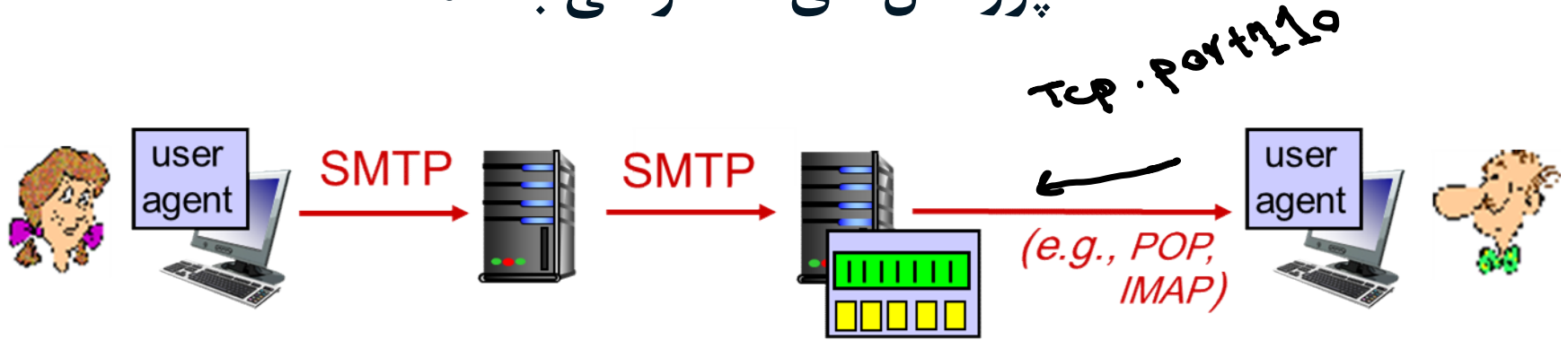

خط خالی

بدنه:

فقط کاراکترهای اسکی
بسی

پروتکل‌های دسترسی به نامه

- **SMTP** پروتکل فرستادنی است، و برای گرفتن نامه‌ها از سرویس‌دهنده کاربرد ندارد.
- پروتکل‌های دسترسی به نامه‌ها در سرویس‌دهنده گیرنده:
 - **POP3**: یک پروتکل دسترسی به نامه بسیار ساده است.
 - **IMAP**: یک پروتکل دسترسی به نامه با قابلیت‌هایی مثل دسته‌بندی پیام‌ها روی سرویس‌دهنده است.
 - **HTTP**: دسترسی از طریق **HTTP** و عامل کاربر همان مرورگر می‌باشد.

UA → Server
Tcp. port 110

3 مرحله‌ای:

1) user pass : مجوز دسترسی

2) حذف پیام‌ها : مارپای امیل‌ها = توکنس

3) تأثیر حذف پیام‌ها - هنگام سازی

+OK
-ERR

پروتکل POP3

c. telnet mailServer 110

```
S: +OK POP3 server ready
C: user bob
S: +OK
C: pass hungry
S: +OK user successfully logged on
```

```
C: list
S: 1 498
S: 2 912
S: .
C: retr 1
S: <message 1 contents>
S: .
C: dele 1
C: retr 2
S: <message 1 contents>
S: .
C: dele 2
C: quit
S: +OK POP3 server signing off
```

رئوس مطالب:

اصول برنامه‌های کاربردی شبکه

وب : پروتکل HTTP

انتقال فایل: FTP

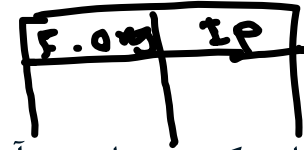
پست الکترونیکی: SMTP

سرویس دایرکتوری اینترنت: DNS

برنامه‌های کاربردی P2P

برنامه نویسی سوکت با TCP و UDP

DNS: domain name System

۱۲۳.۱۲.۲۱۲.۱۵

❖ چگونه نام یک میزبان به آدرسی موسوم به IP تبدیل خواهد شد؟

❖ سیستم نام دامنه (DNS) شامل دو بخش است:

۱- یک پایگاه داده توزیع شده در یک ساختار سلسله مراتبی از سرویس دهنده های DNS

۲- یک پروتکل لایه کاربرد که امکان جستجو در پایگاه داده توزیع شده را فراهم می کند.

❖ پروتکل های لایه کاربرد مانند HTTP، SMTP و FTP از برای تبدیل نام میزبان به آدرس IP از

DNS استفاده می کنند.

مثالی از ترجمه آدرس توسط DNS در HTTP

۱- ماشین کاربر برنامه کاربردی سمت مشتری HTTP، DNS را اجرا می‌کند.

۲- مرورگر وب نام سرویس‌دهنده میزبان وب را از URL استخراج نموده و آنرا به برنامه سمت مشتری DNS می‌دهد.

۳- مشتری DNS با نام میزبان موجود یک پرس‌وجو به سرویس‌دهنده DNS ارسال می‌کند.

۴- مشتری DNS پاسخ را از سرویس‌دهنده DNS دریافت می‌کند. این پاسخ شامل آدرس IP مربوط به میزبان HTTP است.

۵- مرورگر با دریافت آدرس IP از DNS، یک اتصال TCP روی پورت ۸۰ با فرایند سرویس‌دهنده HTTP ایجاد می‌کند.

سرویس‌های DNS

۱- تبدیل نام میزبان به آدرس IP

۲- بدست آوردن نام مستعار میزبان

۳- بدست آوردن نام مستعار سرویس‌دهنده پست الکترونیکی

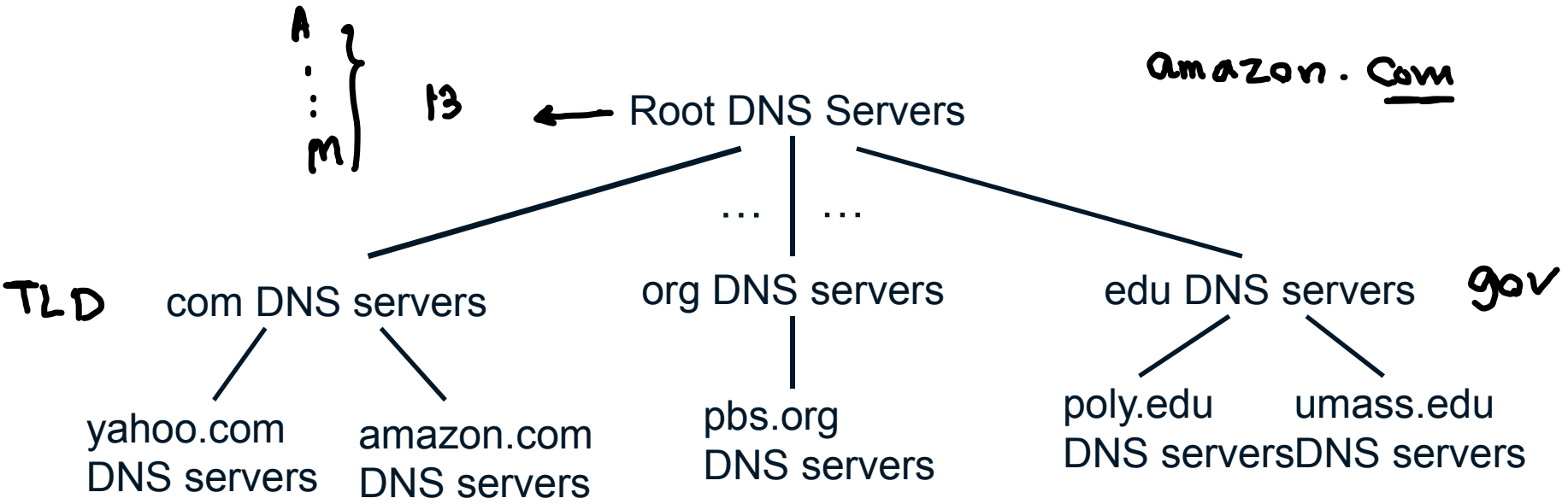
۴- توزیع بار

مروری بر طرز کار DNS

❖ ساده ترین مدل برای DNS بدین صورت است، که تمام کاربران به یک سرویس دهنده متمرکز ارسال کنند اما این طرح چندین مشکل اساسی دارد:

- نقطه شکست واحد: در صورت از کار افتادن سرویس دهنده کل اینترنت از کار خواهد افتاد.
- حجم ترافیک: سرویس دهنده واحد باید تمامی درخواست های تبدیل آدرس را پاسخ دهد.
- فاصله زیاد بعضی مشتریان از سرویس دهنده
- بهنگام سازی و نگهداری با هزینه سنگین

پایگاه داده سلسله مراتبی توزیع شده

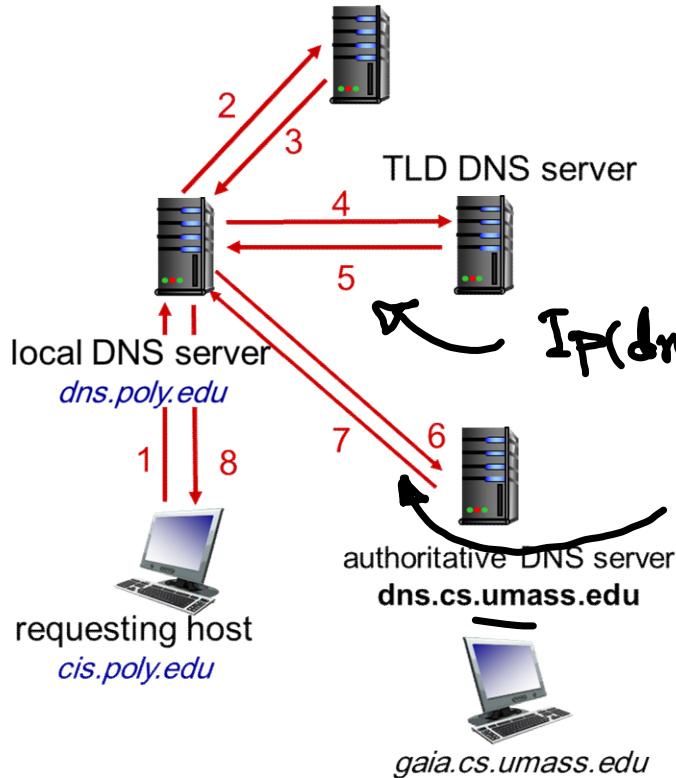
authoritative
مرجع - سرپرستی

↓
سرورهای خاص DNS

ریشه

یک مثال از ترجمه آدرس

root DNS server

❖ فرض کنید که میزبان *cis.poly.edu*
 آدرس IP میزبان *gaia.cs.umass.edu*
 را درخواست کند:

❖ سرویس دهنده محلی دانشگاه پلی تکنیک
dns.poly.edu:

❖ سرویس دهنده اصلی دانشگاه ماساچوست:
dns.umass.edu

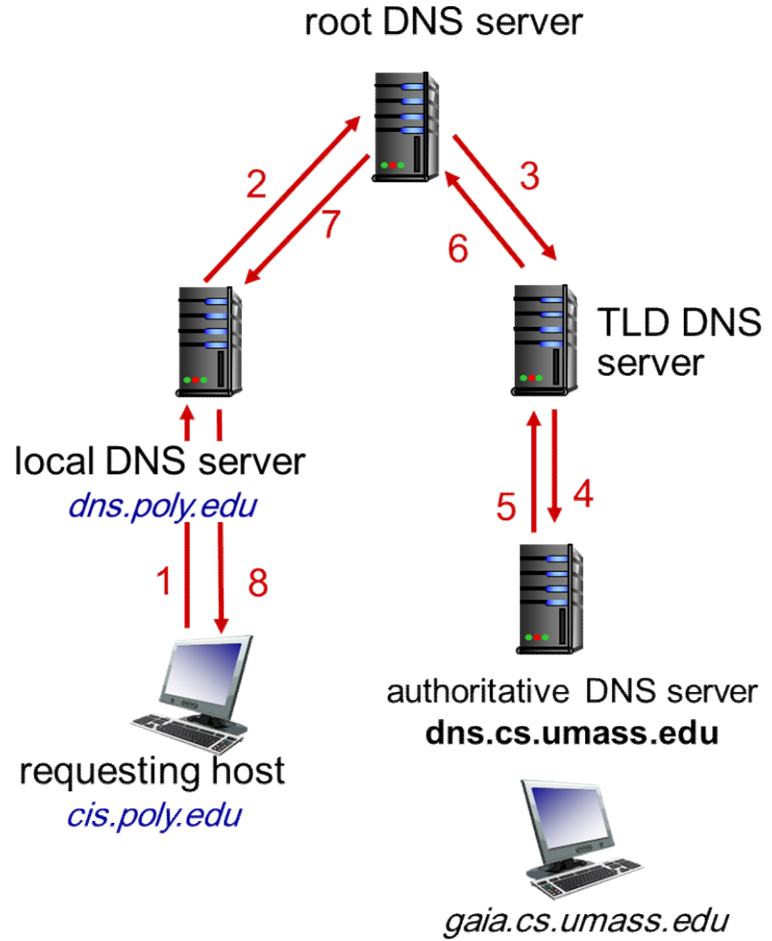
IP(dns.mass.edu)

IP(gaia.cs.umass.edu)

IP

دو نوع یک رک وجود دارد :

- 1- بازگشتی : در هورتیک یک مهره در حلقه به نیابت از زیرس جوگنده
دببال آدرس IP باشد بازگشتی است .
- 2 - تکرار شونده : در هورتیک یا سنخ یک رک وجود به سوال گنده برگردد
تکرار شونده است

رکوردها و پیام‌های DNS

DNS: یک پایگاه داده توزیع شده شامل رکوردهای منبع (RR)

RR format: (name, value, type, ttl)

type=A

- **Name** نام میزبان
- **Value** IP میزبان (faradars.org, 130.185.74.123, A, 10794s)

type=NS

- **Name** نام دامنه
- **Value** نام میزبان سرویس دهنده اصلی (faradars.org, noah.ns.cloudflare.com, NS)

alt3.aspmx.l.google.com

type=CNAME

Name ■ نام مستعار میزبان
Value ■ نام استاندارد

(YAHOO.COM, atsv2-fp.wg1.b.yahoo.com , CNAME)

Type=MX

Name ■ نام مستعار میزبان
Value ■ نام استاندارد

(GOOGLE.COM, alt3.aspmx.l.google.com, MX)

سرویس دهنده ایمیل

مثال (۴): یک کاربر در مرورگر خود یک صفحه وب را باز می کند. در این صفحه یک لینک را کلیک می کند، که آدرس IP متناظر با URL آن در حافظه نهان DNS موجود نیست. اگر ماشین کاربر برای بدست آوردن آدرس IP از n سرویس دهنده DNS استفاده کند، و زمان رفت و برگشت درخواست ها RTT_1 تا RTT_n است. اگر در فایل HTML این صفحه به ۸ شی دیگر روی همان سرویس دهنده ارجاع شود. زمان دریافت این صفحه وب در هر حالت را محاسبه کنید.

الف) Non-Persistent HTTP

ب) Non-Persistent HTTP با ۳ اتصال موازی TCP

ج) Persistent HTTP

الف) $\sum_{i=1}^n RTT_i + 2RTT_0 + 8(2RTT_0)$

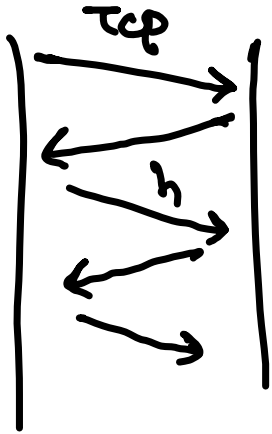
← ایجاد اتصال TCP

درخواست دریافت html یا سی

ب) $\sum_{i=1}^n RTT_i + 2RTT_0 + \underbrace{2RTT_0}_{3 \text{ مورد 0}} + 2RTT_0 + 2RTT_0$

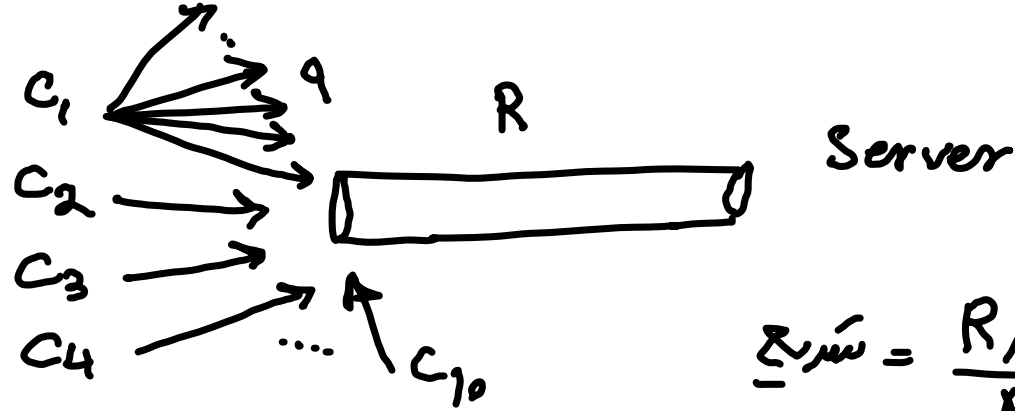
$= \sum_{i=1}^n RTT_i + 8RTT_0$

$$c) \sum_{i=1}^n RTT_i + 2RTT_0 + 8RTT_0 = 10RTT_0 + \sum_{i=1}^n RTT_i$$

مثال (۴): فرض کنید ۱۰ کلاینت با استفاده از پروتکل FTP بطور همزمان در حال دریافت فایل‌هایی با حجم زیاد از یک سرور دهنده فایل هستند، و لینک متصل به سرور گلوگاه می‌باشد. اگر یکی از کلاینتها از برنامه **Download Manager** استفاده کند، که بطور همزمان ۹ اتصال موازی باز می‌کند، سرعت دانلود این کلاینت چند برابر می‌شود؟

$$\text{سرعت} = \frac{R/2}{R/10} = \frac{10}{2} = 5$$

سرعت پایه قبل از اتصال موازی = $\frac{R}{10}$

سرعت داده بعد از اتصال موازی = $\frac{9R}{18} = \frac{R}{2}$

مثال (۴): برای مشخص شدن آدرس IP متناظر با یک URL به سرویس دهنده محلی DNS یک پرس و جو

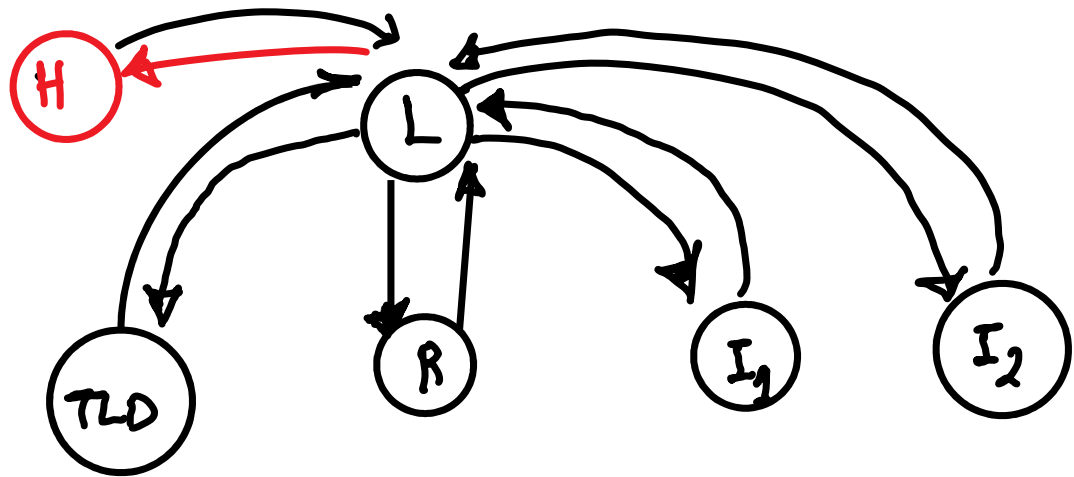
ارسال می شود. و این سرویس دهنده پرس و جو را برای یک سرویس دهنده ریشه ارسال می کند. و

سرویس دهنده ریشه باید درخواست را از سرویس دهنده مرجع بپرسد، اما بین سرویس دهنده مرجع و ریشه دو سرویس دهنده DNS میانی و یک سرویس دهنده TLD وجود دارد. در هر کدام از حالات زیر

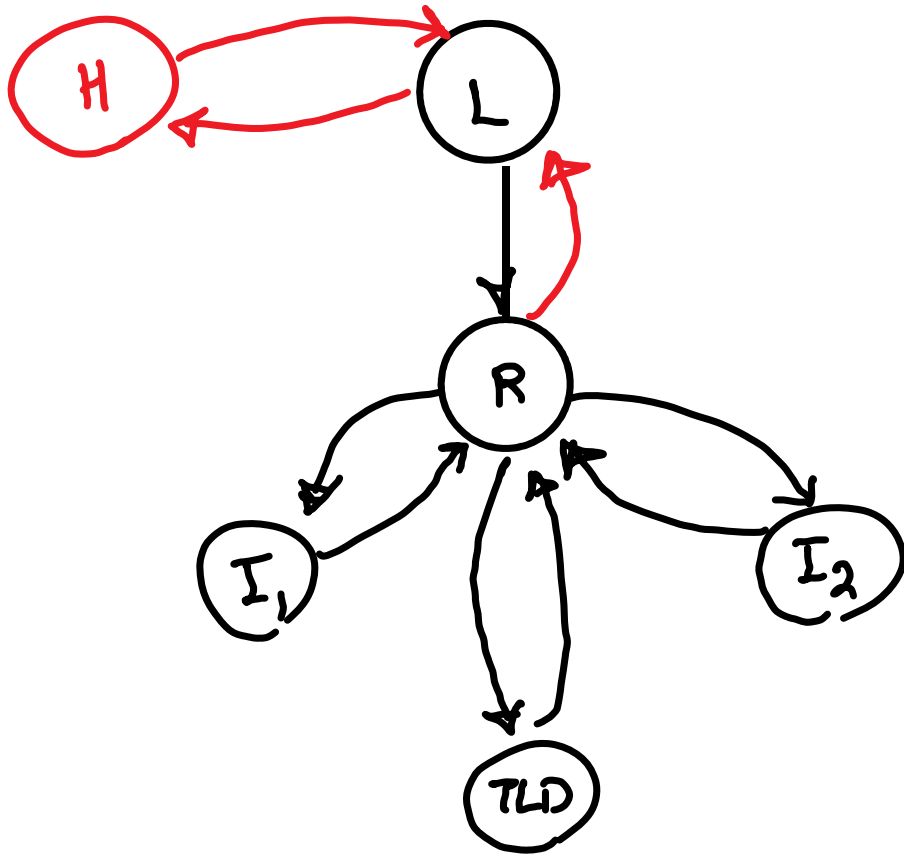
سرویس دهنده محلی چند پرس و جو در مجموع ارسال می کند؟

الف) پرس جوها همگی تکراری (Iterative) هستند.

ب) پرس جو مربوط به سرویس دهنده محلی بازگشتی (Recursive) باشد.

الف

(.)

رئوس مطالب:

اصول برنامه‌های کاربردی شبکه

وب : پروتکل HTTP

انتقال فایل: FTP

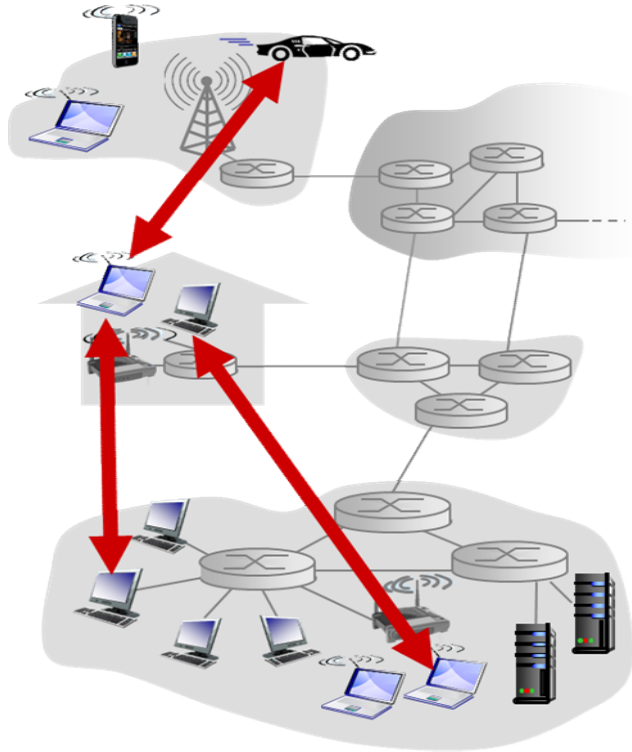
پست الکترونیکی: SMTP

سرویس دایرکتوری اینترنت: DNS

برنامه‌های کاربردی P2P

برنامه نویسی سوکت با TCP و UDP

برنامه‌های کاربردی P2P

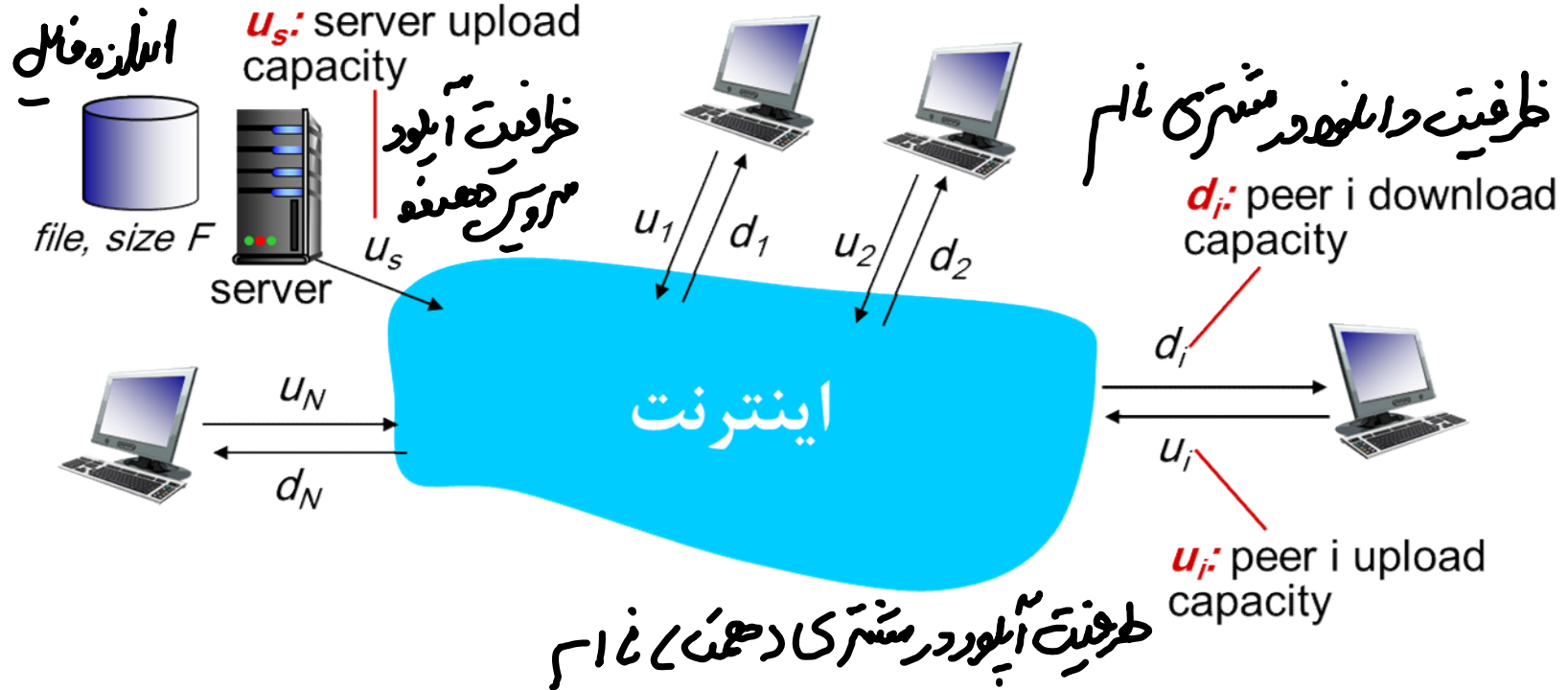

- ❖ وابستگی به زیرساخت سرویس‌دهنده‌های همیشه روشن ندارد.
- ❖ میزبان‌ها بصورت مستقیم باهم ارتباط برقرار می‌کنند.

- ❖ دو کاربرد مهم از برنامه‌های P2P :
 - توزیع فایل مانند بیت تورنت
 - توزیع پایگاه‌داده روی چندین همتا

توزیع فایل: P2P یا مشتری-سرویس دهنده

❖ زمان توزیع یک فایل F بیتی در بین N مشتری توسط سرویس دهنده چقدر است؟

زمان توزیع در معماری مشتری-سرویس دهنده

- ❖ سرویس دهنده باید NF بیت را ارسال کند. در نتیجه زمان توزیع برابر NF/u_s است.
- ❖ حال اگر $d_{\min} = \min\{d_1, d_2, \dots, d_N\}$ باشد. آنگاه مدت زمان دریافت ضعیفترین همتا برابر F/d_{\min} است.
- ❖ لذا مدت زمان توزیع در مدل مشتری-سرویس دهنده برابر است با حداکثر دو مقدار بالا:

$$D_{cs} \geq \max \left\{ \frac{NF}{u_s}, \frac{F}{d_{\min}} \right\} \leftarrow \text{کمران یا مین}$$

$$D_{cs} = \max \left\{ \frac{NF}{u_s}, \frac{F}{d_{\min}} \right\}$$

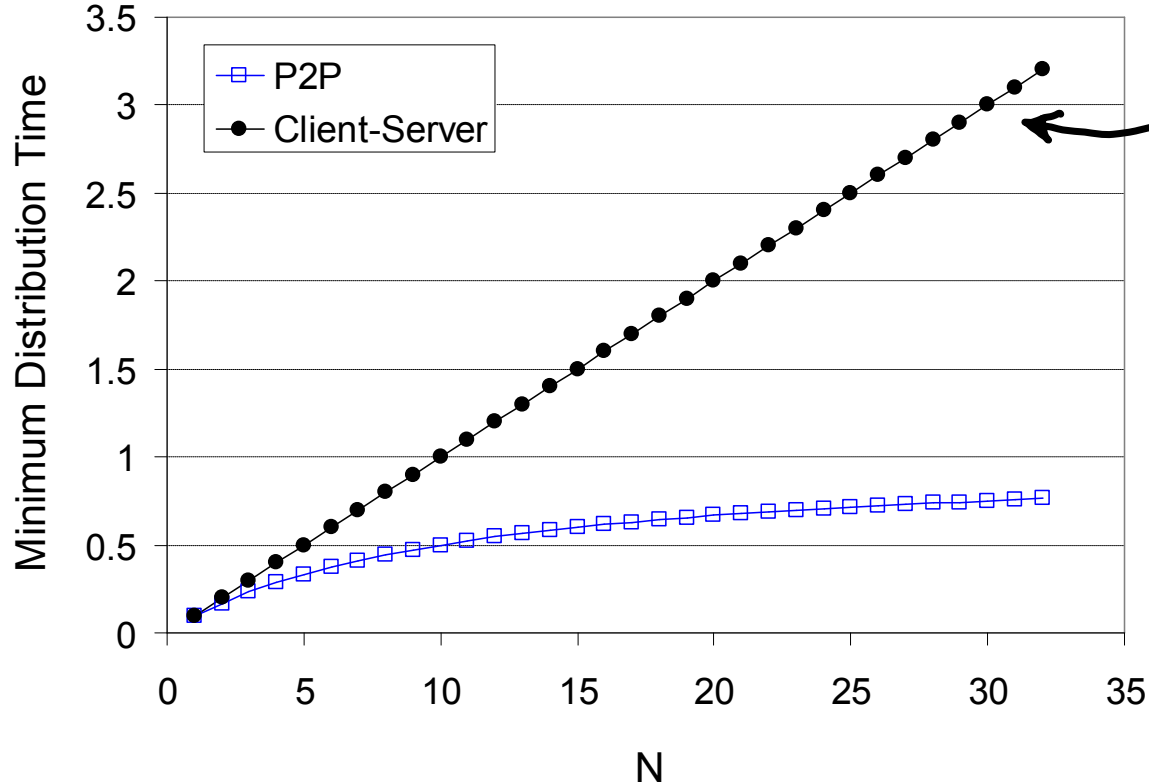
زمان توزیع در معماری P2P

- ❖ سرویس دهنده باید حداقل یکبار فایل را اپلود کند. در نتیجه حداقل زمان توزیع برابر F/u_s است.
- ❖ حال اگر $d_{\min} = \min\{d_1, d_2, \dots, d_N\}$ باشد. آنگاه مدت زمان دریافت ضعیفترین همتا برابر F/d_{\min} است.
- ❖ چون تمام همتاها بعد دریافت بیت‌ها می‌توانند آنها را بین خودشان به اشتراک بگذارند لذا ظرفیت آپلود کل سیستم برابر است با: $u_{\text{total}} = u_s + u_1 + u_2 + \dots + u_N$.
- ❖ در سیستم NF بیت جابجا خواهد شد. و این کار با حداکثر نرخ u_{total} انجام می‌شود. لذا کمترین زمان توزیع برابر است با: NF/u_{total} .

$$D_{P2P} \geq \max \left\{ \frac{F}{u_s}, \frac{F}{d_{\min}}, \frac{NF}{u_{\text{total}}} \right\}$$

$$u_{\text{total}} = u_s + \sum_{i=1}^N u_i$$

client upload rate = u , $F/u = 1$ hour, $u_s = 10u$, $d_{min} \geq u_s$

وابسته N